

NGÀY NAY

— Khoan khoan, không
được dò bộ vội. Tiêm
thuốc trừ tà chưa đã ?

THU-VIEN
TRUNG-UON
J

Nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH HANOI-TONKIN

Lê Huy Phách là một nhà thuốc có danh tiếng và được tin nhiệm nhất xứ Bắc. Bất cứ bệnh gì "hở hần nguy hiểm đến đầu dùng thuốc Lê-huy-Phách đều mau khỏi cả.

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có thực học, — đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị, nhất là cuốn *Năm Nữ Bảo Toàn* đã được Hàn Lâm viện Khoa-học bên Pháp (Académie des sciences) công nhận và các báo chí Tây Nam khuyến khích (Nam nữ bảo toàn đã in lần thứ hai, giá 0p.60 — ở xa gửi thêm 0p.20 làm cước gửi (lần 1 ở 0p.80) — gửi mandat hoặc tem thư cũng được — gửi « tinh hòa giao ngân » Hết 0p.95).

Sách biểu không — « Bảo Vệ Gia Đình » là một bộ sách viết công phu, gồm có 6 quyển ; 1er) Bệnh nguyên ; nói rõ những nguyên bệnh vì đầu mà có ? — 2e) Hai bộ máy sinh dục ; nói những bệnh thuộc về huyết của đàn bà, những bệnh về khí của đàn ông — 3e) Tiêu nhị kinh giản ; những bệnh cam, sởi... của trẻ — 4e) Phòng tinh can bệnh nói rõ những bệnh phong (th — 5e) Ngũ lao can bệnh ; các bệnh ho, khản huyết, sởi, xuyến, sủc, lao...
6e) Bài trừ mục thống ; các bệnh ở mắt...

Giải thích rõ ràng từng bệnh một — cách phòng bệnh, cách chữa bệnh thực rất hoàn toàn — từ xưa đến nay chưa từng nhà thuốc nào viết được. Hối xin tại nhà thuốc hoặc các đại lý ở xa gửi 0p.05 tem về nhà thuốc làm tiền cước.

Lưỡng nghi bổ thận đã chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Thuốc này bảo chế rất công phu, có vị phải tầm phơi hàng tháng để lấy hương-khí ; có vị phải chôn xuống đất dùng 100 ngày để lấy thổ-khí. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bộ được sinh khí có tinh, và đất nhất là vị hải-câu-thận. Thận là cơ quan hệ trọng cho sự sinh dục đàn ông. Thận suy sinh nhiều chứng làm kém đường sinh dục :

Bại thận : đau lưng, vàng đầu, rụng tóc, ư tai, mờ mắt, tiểu tiện vàng, trong bất thường, lạnh thường mỗi mốt.

Di-tinh : Khí cường dương, không cử lúc nào, tinh-khí không kiên được mà tiết ra.

Mộng-tinh : Mơ ngủ thấy đàn bà tinh khí cũng ra.

Hoạt-tinh : Tinh khí không kiên, khi giao hợp tinh khí ra mau quá.

Tinh-khí bất sự nhập tử-cung : Tinh khí loãng, ra rì rì, không bắn vào tử cung.

Liệt-dương : Gân đàn bà mà dương không cường được.

Sau khi khỏi bệnh phong tinh, đau lưng, rụng tóc, chảy nước mắt ướt quy đầu.

Có các bệnh nói trên, dùng « Lưỡng nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách đều khỏi cả. Giá 1p.00 một hộp.

Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm, chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Lậu, Giang mai

Uống thuốc Lê-huy-Phách khỏi ngay

Thuốc năm 1935 số 0 giá 0p.80 (thứ 1) khỏi rất mau các bệnh Lậu mới mắc : tức, buốt, đái rắt, nóng bàng quang, ra mủ nhiều, ít, vàng, xanh. Lậu chuyển trị mủ số 10 giá 0p.50 : Bệnh lậu kinh niên, thường hàng ngày vào ra mủ. Hoặc bệnh phải đi phải lại 2, 3 lần... đã chữa chạy đủ các thứ thuốc, tiêm đủ các thứ thuốc, mà mủ vẫn còn, dù nhiều dù ít, sống « Lậu mủ » số 10 của Lê-huy-Phách nhất định hết mủ ngay. Thuốc này hay lắm ai dùng cũng khỏi.

Giang-mai số 18 giá 1p.00 : Lở loét quy đầu, mọc mào gà, hoa khế, phả lở khắp người, lên hạch lên sỏi, đau xương đau tủy, mủi mủi hay đã lâu, nặng hay nhẹ, uống Giang-Mai số 18 của Lê-huy-Phách khỏi hẳn.

Tuyệt trướng số 12 giá 0p.80 Lậu, Giang-Mai chưa tuyệt noc-tiền-tiền trong đực bất thường, có dây, có cặn, nhồi nhối ở trong đ. ống t. ề. tiên. ăn độc, uống rượu, thức khuya, làm việc nhọc mệt hình như l.ệch phụ phát. Quy-đầu ướt, đỏ, bấp thít rứt, ngoài da thường mọc những mụn nhỏ sần đỏ mà ngứa. Ăn ngủ không đều hòa, thân thể đau mỏi, rụng tóc, mờ mắt, ư tai, đau lưng, hoặc di-tinh, mộng tinh.

Uống Tuyệt trướng số 12 này lần với 0p. Ngũ-lạng số 22 giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, bởi bổ thêm sức khỏe.

Hai thứ thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả đến người Tây, người Tàu đều có thứ cảm ơn, và công nhận là một thứ thuốc hay nhất. không có thứ thuốc nào bằng!

Vạn Năng Linh Bỏ

Thứ thuốc này rất hay, bỏ cho các cơ thể người ta rất mau chóng. « Di tinh huyết » « bổ ngũ tinh huyết » nghĩa là lấy tinh huyết khác đem bồi bổ cho tinh huyết người ta, tức là thứ thuốc này dùng ở ngoài cơ thể của loài vật như : gấu hươu, cao ban long, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hóa rồi hạp vào các vị thảo mộc rất quý... làm thành thứ thuốc Vạn-năng-linh-bỏ này. Thuốc này đã kinh-nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm mỹ ý. Đến nay trăm phần được cao lương, chúng tôi mới đem phát hành thứ thuốc này để giúp anh em các giới thêm phần sức khỏe. Ở thế kỷ thứ 29 này, tôn tinh thần, ham vật chết, điện-khí nhiều. Nếu đời này, ít người tuối thọ bằng đời xưa thì cơ - nội thương nào ngoài « cũng để làm. không những thế mà lại còn tìm óc cạnh tranh... biết b. nhiều cơ nó làm hại sức khỏe của chúng ta... Bởi thế phải có thứ thuốc Vạn-năng-linh-bỏ này giúp đỡ anh em các giới thêm phần sức khỏe. Dùng thuốc này thân linh tráng kiện, phần khởi tinh thần, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngon ngủ yên, khỏe mạnh luôn. tăng thêm tuổi thọ... Làm việc quá sức, tư lự quá độ thì hại đến sức khỏe và tinh thần ; người hóm hém, hao tổn sức khỏe, bệnh tật luôn luôn, tinh thần bất hướng, bản thân, hay đau nhức ngực, tim gan thấp thỏm... Người ốm mới khỏi, các « ều già sức lực yếu suy... dùng thuốc Vạn-năng-linh-bỏ này bồi bổ sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết những bệnh nguy hiểm bởi hại sức khỏe mới sinh ra. Bất cứ già trẻ, lớn, bé, đàn ông, đàn bà, đàn bà có thai, trong người mới mệt, dùng thuốc này công hiệu lạ lùng, sức khỏe thấy ngay, giá 1\$00.

Đàn-bà bất điều kinh

Hành kinh khi lên thang khi xuống thang, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay hành kinh 2, 3 lần trong một tháng, mà sắc huyết tím, nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh kinh bất điều. Kinh đã không điều còn sinh nhiều chứng : vàng đầu, ư tai, mỗi xương sống và hành kinh, có khi đau bụng nổi hồng nữa !

Điều kinh chủng ngọc số 80 giá 1\$50 : Riêng dùng cho các bà đã có chồng mà mắc bệnh bất điều. Dùng thuốc này đã điều kinh, lại mau có thai.

giữ kinh bổ huyết số 21 giá 1\$00 : Riêng dùng cho các cô, dùng thuốc này kinh-nguyệt điều hòa, đỏ da thắm thị, khỏe mạnh luôn luôn...

Bỏ phế trừ lao

Phổi là cơ quan rất hệ trọng, luôn luôn thở hút, không thể nghỉ được một phút nào, thì những khi thở hít không đều, nóng phổi, bức hơi, tức ngực... phải tìm cách để phòng cho phổi được đều hòa. Phổi yếu sinh ra những bệnh : khản, thẩu, sủc, xuyến, khạc huyết, lao, sởi... rất là nguy hiểm !

Thuốc Bỏ phế trừ lao Lê-huy-Phách số 89 giá hộp lớn 1p.00, hộp nhỏ 0p.60 là một thứ thuốc chữa các bệnh ở phổi mau khỏi lắm. Bất cứ già trẻ, lớn bé có các bệnh ở phổi dùng thuốc Bỏ phế trừ lao này khỏi ngay. Công hiệu của thuốc này : Khỏi bệnh khản huyết, khạc huyết (khạc nhò ra máu) — Khỏi bệnh xuyến, sủc (khò thò, tác hơi) — Khỏi bệnh ho khan — khỏi bệnh ho đóm — khỏi bệnh ho gà — phòng trừ các bệnh lao phổi.

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH — Hanoi, Tonkin

(từ Janvier 1938 nhà thuốc Lê-huy-phách sẽ dọn lên 19 Boulevard Gia-long và 40 boulevard Rollandes Hanoi
ĐẠI-LÝ CÁC NƠI : Hải-phong : Nam-tân, 100 Bonnal. Nam-dinh : Việt-long, 28 Rue Champeaux. Thái-binh : Ninh-Đức, 97 Jules Piquet. Hải-dương : Phố-sinh đường 11 Av. de la Gare. Cao-bảng : Lưu-Đức-Vy, 21 Gallieni. Phú-lý : Việt-Dân, 11 Rue Principale Sơn-tây. Phủ-Lương : 8 Amiral Courbet, Nam-nam được phòng Quân-Ngài ; Lợi-Hương Route Coloniale. Fafoo : Châu-Liên, 238 Pont japonais. Phnom Penh : Huỳnh-Trí, 15 Rue Olier. Kampot : Bazar Song-Bông, Thatkhet : Maison Chung-Ky và khắp các tỉnh ở Nam-kỳ đều có đại-lý cả...
Tổng đại lý tại Mỹ Tho : NAM CƯỜNG THU XÁ

Một ngày đáng kỷ-niệm : 14 Octobre 1937

Đoàn ANH SÁNG

ĐƯỢC PHÉP THÀNH LẬP

do Nghị định số 4851 - A ngày 14 Octobre 1937

BẮT ĐẦU TỪ BÂY GIỜ

ĐOÀN ANH SÁNG THU TIỀN CỦA HỘI VIÊN

MÃY NGHÌN HỘI VIÊN ĐÃ KÝ GIẤY VÀO ĐOÀN
XIN ĐÓNG TIỀN NGAY CHO

Các bạn ở tỉnh xa, mua mandat, đề cho « Đoàn ANH SÁNG », Hanoi. Đoàn sẽ cho người mang biên lai lại thu tiền của các bạn ở Hanoi. Xin các bạn sẵn sàng cho.

BẢNG SỐ TIỀN CỦA MÃY NGÀN HỘI VIÊN ẤY
ĐOÀN CÓ TIỀN NGAY ĐỂ DỰNG MỘT THÔN ANH SÁNG

Thôn « ANH SÁNG » đầu tiên sẽ dựng lên
toàn bằng tiền của Hội viên đầu tiên

TIỀN CỦA CÁC BAN SẼ BIẾN NGAY THÀNH NHÀ CỬA ANH SÁNG

Ban cổ động sẽ diễn thuyết ở HANOI, HAIPHONG, NAM ĐỊNH và các tỉnh để tuyên truyền chủ nghĩa của Đoàn, để lấy thêm hội viên dựng những thôn Anh Sáng khác

VÀ ĐẾN CÁC NHÀ ĐỀ MỜI MỌI NGƯỜI VÀO ĐOÀN

SỨC MẠNH CỦA ĐOÀN ANH SÁNG LÀ SỐ ĐỒNG. CÁC BẠN VÀO THẬT ĐÔNG :
MỖI NGƯỜI CHỈ ĐÓNG CÓ 1\$00, 0\$20 MỘT NĂM, KHÔNG LÀ BAO. NHƯNG NHIỀU
NGƯỜI THÌ SỐ TIỀN SẼ RẤT LỚN, THÔN ANH SÁNG SẼ RẤT NHIỀU

Hiện giờ, xin lại biên tên ở số 55 hàng Bún, sau sẽ đặt
nhiều nơi trong thành phố. Sẽ công bố sau.

ĐIỀU LỆ VÀO HỘI :

Tán trợ hội-viên : biếu đoàn một số tiền ít nhất là 100\$00. Tặng hảo hội viên : biếu đoàn một số tiền ít nhất là : 50\$00. Chủ trì hội viên : đóng mỗi năm 1\$00, và ít nhất phải 21 tuổi. Khuyến khích hội viên : đóng mỗi năm 0\$20 (dành riêng cho anh em thợ thuyền, dân quê và học-sinh)

Chủ trì hội-viên và khuyến khích hội-viên, khi đã đóng cho đoàn 15 năm liên tiếp, hay là đóng luôn một lúc 10 năm, sẽ được miễn lệ đóng tiền và được gọi là « vinh viễn hội-viên ».

(Trích khoản V trong điều lệ đoàn Anh Sáng)

DÉCEMBRE 1937 : ĐẠI HỘI ĐỒNG ĐẦU TIÊN CỦA ĐOÀN

TỰ DO LẬP ĐẢNG

Ông Giám đốc Nha Tư Pháp Đông Dương mới gửi cho các ông Chương lý một tờ thông tư rất quan trọng, ảnh hưởng sẽ rất lớn lao về phương diện Chính trị.

Trong tờ thông tư ấy, ông Giám đốc có ra lệnh từ nay các ông biện lý, các ông chánh tòa và các ông công sứ sung chức chánh tòa không được đưa vào điều 91 luật hình thêm thất riêng cho người Nam mà truy tố những người có chân trong đảng cộng sản hoặc lập thành một tiểu tổ công sản.

Vậy từ nay, những vụ án « lập hội kín », « ám mưu rồi cuộc trị an » sẽ thuộc về quá khứ, một quá khứ nặng nề. Và, nếu đảng Cộng sản đã được công nhận như một đảng hợp với pháp luật, thì những đảng khác lý do cũng có thể công nhận thành lập được. Nghĩa là từ nay, ta đã có quyền tự do lập đảng.

Nhưng... có đảng, tức là có hội. Mà hội muốn thành lập cần phải chính phủ cho phép, theo đạo chỉ dụ năm 1933. Vậy nếu lập đảng, nghĩa là lập hội, mà không xin phép, sẽ là trái luật; nghĩa là từ nay, ta vẫn chưa có quyền tự do lập đảng vậy.

Trước cái tình thế mập mờ nửa tối nửa sáng này, dân chúng thật đã khổ tìm được lối đi. Vậy muốn lối đi được quang đãng, không có gì hơn là Chính phủ Bình dân tuyên hành một cách minh bạch sự tự do lập đảng ở Đông-dương và hủy bỏ đạo chỉ dụ phân động năm 1933.

ỦY BAN ĐIỀU TRA

ỦY BAN ĐIỀU TRA đã thành lập. Ủy ban điều tra mà từ hồi năm ngoài ai ai cũng mong mỏi, trong công.

Nhưng, hiện nay, có một câu hỏi lẩn quẩn trong óc mọi người: Ủy ban sang Đông-dương hay không sang?

Không sang kể cũng tiện... cho những nhân viên nào ưa nhàn, thì:

TUẦN LỄ MỘT

ngồi nhà bàn suông việc thiên hạ. Tuy không đến tận nơi xem xét thì khó lòng mà biết được sự thực, nhưng đó là chuyện khác. Tuy tra n hân thì cũng chẳng nên vào Ủy ban làm gì cho mệt, nhưng đó cũng là chuyện khác.

Song thì khó nhọc hơn. Vì cảm thấy rõ ràng hơn tình cảnh của dân Annam, và nhận thấy một cách cần thiết hơn những điều nhu cầu của thuộc địa, những sự cải cách cần phải có.

Vậy điều hay hơn hết, là Ủy ban điều tra đi tới tận nơi mà điều tra; có thể mới gọi là điều tra được.

Trong khi đợi ngày mong mỏi ấy, chúng tôi thiết tưởng nghĩa vụ của chúng ta, là ra công giúp đỡ Ủy ban. Chúng ta cần phải tìm tới những tài liệu, nghiên cứu những vấn đề có quan hệ mật thiết với sinh mệnh của nước, thấu thấu những nguyện vọng phức tạp của các hạng người trong xã hội. Vậy, chúng tôi rất mong các bạn đọc cho biết nguyện vọng của các bạn; từ Ngày Nay mong sẽ trở nên nơi diễn đàn để các bạn bày tỏ những điều thỉnh cầu xác đáng, và sẽ là nơi thấu thấu những điều ấy đạt lên Ủy ban điều tra.

Hoàng-Đạo

PHÒNG TÀI HÓA... NGƯỜI NHẬT LẦY LÒNG NGƯỜI ANNAM

Từ nay, dân Annam được một cường quốc chú ý đến một cách đặc biệt. Cường quốc ấy là Nhật-Bản.

Cách đây năm, sáu tháng, một sứ thần về ban vận động xin mật trời mọc qua Nam-kỳ, ăn cần mời Nam-kỳ dự Viên-dòng Văn-dòng Hội ở Tokio. Không những thế, nước Nhật

sẽ chịu hết các khoản chi phí về đi đường, ăn, ở cho đoàn tuyên thủ Việt Nam. Mục đích cốt cho nước Việt-Nam có đại biểu tại hội Văn-dòng Đông-Kinh. Một điều ta từ trước đến nay, một nước muốn đi dự tranh một hội Văn-dòng nào thì Chính phủ nước ấy phải chịu tiền chi phí cho đoàn đại biểu nước mình. Có lẽ người Nhật sợ Chính phủ Nam-kỳ hay Chính phủ Đông-dương không chịu cấp lý phí cho đoàn tuyên thủ Việt-Nam nên họ đã nghĩ đến người « bá con nghèo » một cách chú chu đáo.

Đó là về võ. Bây giờ lại đến văn. Hiện nay cũng ở Nam-kỳ, một sứ thần, cũng người Nhật, đến điều đình với Chính phủ Đông-dương mang ba chục học sinh Việt-Nam về một trường Đại-học Đông kinh dạy. Đồng thời ba chục học sinh Nhật sẽ qua Đông-dương theo học để gây mối thân cảm với người Việt Nam. Có nhiên là tiêu chí chủ cho ba chục học sinh Việt-Nam sang Đông-kinh Chính phủ Nhật bản sẽ chịu cả.

Được tin này, chắc bạn trẻ Việt-Nam thích đủ học đều làm lễ đệ đơn xin đi Nhật-bản.

Thực là một cách lấy lòng người rất khôn khéo khiến cho Chính phủ Đông-dương và người Annam chúng ta cũng phải nghĩ ngợi.

Văn-Bình

Cứu tế

M. Võ lợi Phương 3p.00

Chúng tôi xin vì nạn dân cảm tạ những nhà từ tâm.

Chúng tôi đã gửi số tiền trên ba Colomboa với số tiền 393p25 (trong đó có 3p00 của ông Võ lợi Phương)

Vậy từ nay ông bà nào muốn gửi tiền cho hội Cứu tế xin cứ gửi thẳng tới bà phố Trống sừ Colomboa.

N. N.

Hội Bách Hoa

Tối thứ bảy 6 Novembre 1937, trong khu chợ phiên trên vườn bách thảo, sẽ có một đại hội: hội Bách Hoa. Một cuộc thi hoa sẽ mở giữa lúc chiều vũ. Hoa cắm rổ, hoa cài lồng, hoa cắm lọ, hoa xếp bó, hoặc chỉ cắt cành cắm tay... Trăm hoa đua nở, nghìn tia khoe tươi, để tranh đoạt ba giải lớn 100p, 60p, 40p. Tổng thưởng cho chủ nhân hoa nào có vẻ mỹ thuật nhất. Tiền nộp dự cuộc chỉ có 1p.00.

Nào những ai biết yêu hoa, sửa cành, vuốt cành cho hoa, những ai biết thưởng thức cái đẹp của tạo vật, cái công nghệ của người, nên nhớ mua vé trước ngày từ bây giờ, để được dịp chứng kiến một cảnh ngoạn mục ít khi có.

Ái Hoa
Vé cuộc thi hoa (concours de présentation des fleurs et concours d'élégance) trong hai ngày 5, và 6

— Nhã tôi có thể nói hơn một giờ về một vấn đề.

-- Xoàng! Nhã tôi có thể nói hơn một giờ không về một vấn đề gì.

Novembre, các nhà dự thi muốn rõ điều gì, xin lại hỏi ở hiệu Ch. Mau's 18 phố Đông-khanh Hanoi.

Ban tổ chức Chợ phiên ngày 5, 6, và 7 Novembre lại cáo

Hai buổi dạ-hội 30 và 31 Octobre

Do hàng bang Quảng-đông tổ chức ở Hội quán phố hàng Buồm.

Có các cô vũ nữ nổi danh trong đoàn ca vũ May blossom tham dự để hiến các bạn những lời nháy yêu cầu quên nhe nhàng.

Hội quán sửa lại thành một cái « piste không lồ » rất trắng lè huyền hoàng.

Vậy các bạn từ thiện dự hai buổi dạ-hội hiếm có ấy tức là giúp anh em chị em bị lụt đang lúc đói rét.

Ai muốn học Esperanto

Sáu giờ chiều thứ ba 2 Novembrc 1937 này, hội « Đông Dương truyền bá Esperanto » sẽ mở một lớp học Esperanto, tại hội quán hội Tri Tri (59 Rue des Evcntails Hanoi).

Hạn học là 4 tháng; mỗi tuần học hai lần, ngày thứ ba và ngày thứ sáu, từ 6 đến 7 giờ chiều.

Theo học lớp này, không cần phải mua sách học, chỉ phải đóng 1 đồng (1p.00) tiền vào hội.

H. D. D. T. B. E. tại cáo

Tin buồn

Chúng tôi được tin ông Trần văn Bút, em ruột các ông Trần văn Chương, Trần văn Tri, Trần văn Đỗ, Trần văn Tiết và anh ruột ông Trần văn Dương phóng viên thể thao của Ngày Nay ở Pháp, vừa tạ thế tại nhà thương Nam-định. Ông Trần văn Bút là một vị danh thủ quần vợt Bắc-kỳ và năm nay mới có 26 tuổi.

Trong dịp buồn rầu này, chúng tôi có lời trân trọng chia buồn cùng hai bạn Trần văn Tiết, Trần văn Dương và tang quyến.

Ngày Nay

ĐÃ CÓ BÁN

Lê Phong phóng viên

của **THẾ-LỮ**

GIÁ 0,23

Khắp nơi đã có bán

MÁY VĂN THƠ MÀU

HẬN CHIẾN - TRƯỜNG

của **THANH-TỊNH**

Một tập thơ lạ in rất đẹp.

Có biểu không 100 cái đầu lâu chiến sĩ.

NGƯỜI VÀ VIỆC

KHÔNG QUÁ QUYẾT

Mấy năm về trước, tại hội đồng quân hạt Nam-kỳ, các ông hội đồng ta hàng yêu cầu người An-nam cũng được làm chủ tịch hội đồng như người Pháp, Phải, tại sao người An-nam lại không có thể làm chủ tịch được? Về phía các ông hội đồng ta, cũng có người đủ tư cách, xứng đáng với cái chức ấy.

Đó là những lẽ mà người ta đã viết ra để yêu cầu việc ấy. Bất cứ các ông hội đồng được thỏa-mãn, và toàn thể hội đồng đã định rằng chức chủ tịch sẽ cứ lần lượt dành cho một người Pháp và một người Nam.

Năm nay đến lượt người Nam được giữ chức ấy. Như vậy, người ta tưởng các ông hội đồng An-nam sẽ đồng lòng cử một người đại diện ra tranh cử?

Nhưng không, kỳ hội họp vừa rồi, ông Lê quang Liêm đi Bấy đứng lên tuyên bố « nường »

chức chủ tịch cho người Pháp. Vì sao? Vì có người xưng danh nhất — theo lời ông Liêm — là ông Lưu quang Chiêu thì lại đi vắng. Ông Liêm lại yêu cầu rằng sang năm, hội đồng sẽ « đề phần » cái chức ấy cho ông Chiêu.

Một ông hội đồng người Pháp trả lời rằng, từ bây giờ đến lúc ấy, tất có nhiều sự thay đổi xảy ra, không thể định trước mà « đánh phần » cho ông họ Lưu được.

Như vậy, chức chủ tịch hội đồng năm nay về phần người Pháp, còn chức chủ tịch sang năm có lẽ cũng lại về người Pháp nữa.

Vậy thì các ông hội đồng ta yêu cầu người Nam cũng được giữ chức ấy để làm gì, nếu dịp đến, lại còn « nường » với « đánh phần » như thế?

Có lẽ yêu cầu thì yêu cầu, nhưng không ai có đủ can đảm mà gánh vác cái trách nhiệm của chức chủ tịch đó chăng? Và đến lúc ra nhận cái nhiệm vụ đó, người ta lại rút về sự hãi chăng?

Nếu vậy, thật cũng đáng buồn cho các ông hội đồng quân hạt trong Nam một chút. T. L.

CHÍNH PHỦ BIỂU

Một câu nói của ông Phạm Quỳnh giữa một buổi họp Đại hội nghị dân biểu đã là hết linh cách và... sự quan trọng của các ngài nghị viên do chính phủ cử ra, những ngài « chính phủ biểu ». Ngày ấy, còn mở mà ông Vĩnh; hai nhà

chính trị kinh dịch trừ danh tranh biểu về vấn đề rượu nên cùng say túy lúy. Nhưng một đảng ngài Vĩnh

say hung hăng nên nói hung hăng, còn một đảng ngài Quỳnh say li bì, trầm trọng, nên ít nói ba hoa. Tuy thế mà ngài ấy cũng nói, nói một câu thôi, như thể tưởng cũng đủ chán, vì câu nói đã trở nên bất hủ rồi. Ngài ấy nói rằng:

— Tôi là người chính phủ cũ ra, tôi không thể làm trái ý chính phủ, không thể đi ngược với quyền lợi của chính phủ được. (không cam đoan chép đúng nguyên văn, vì lâu ngày rồi, tôi chỉ nhớ đại khái thôi).

Chính phủ cũ ra thì bệnh vực quyền lợi cho chính phủ. Còn ai có thể nói hợp lý hơn được nữa? Có phải dân bầu lên đầu mà bệnh vực quyền lợi cho dân. Ăn cây nào rào cây ấy, phương ngôn đã dạy thế. Ai cây chính phủ, ai lại đi rào cây dân bao giờ!

Tuy vậy, cũng có một hạng « chính phủ biểu » theo một cách sách trung dung, chính sách « vi ước vị dân » (nước đấy là chính phủ Bảo-hộ, còn dân thì vào là dân như thường vậy). Ấy là chánh sách Nguyễn công Tiểu. Chỉ phiên một nói quyền lợi của chính phủ và quyền lợi của dân thì khi cũng ở một bên. Thành thử ông Tiểu chẳng bao giờ dám bệnh vực quyền lợi bên này để làm hại quyền lợi bên kia. Nghĩa là suốt bốn năm ngồi trong nghị viện, ông ta và những ông chính phủ biểu cũng phải trung dung với ông ta chẳng làm nên được trò trống gì, chỉ yên lặng mà giữ đạo trung dung.

Rút lại, hạng chính phủ biểu có cũng như không. Vì rằng:

1) Nếu họ về phe chính phủ, thì họ là thừa, chính phủ đã có biết bao viên chức đại diện cho mình ở nghị viện để « đòi co » với các ông dân biểu, mà thường thường thì các viên chức của chính phủ giữ

phần thắng dù dưới lý hay không dưới lý.

2) Nếu họ môn men về phe dân, như đã có lần xảy ra (vô lý đến thế là cùng!) thì họ sẽ được đặc cách từ chức.

Vậy chính phủ còn đợi gì mà chưa mời nhẽ những cái ông phi nghị phi biểu ấy ra ngoài viện dân cho dân chúng tôi nhờ. Nếu không thì xin chính phủ cho phép dân chúng tôi đòi cái tên « viên dân biểu » quá đẹp để kia ra: « viên chính phủ biểu ».

NHỊ LINH

Tiền công ít nhất

KHẮP ba kỳ, các ông chủ ở những hội đồng ấn định số lương ít nhất cho thợ thuyền đã bằng hái làm việc.

Không hiểu họ thì bảo họ chỉ bệnh vực lợi quyền của họ và coi rẻ lợi quyền của thợ. Nhưng những người hiểu họ mới hay họ đã thực hành tận tụy với thợ thuyền, vui vẻ sung sướng đình đoạt để lưu công đức tại các nơi lao động. Phần một nói số người hiểu đó họ ít một tí, nhưng họ cần gì? Không có ai hiểu cho cũng được, vì đã có họ hiểu cho họ rồi.

Ở trong Trung, họ định số tiền công ít nhất mỗi ngày là:

Đàn ông 0p.17, — đàn bà 0p.12, — trẻ con 0p.08.

Thật là rõ ràng khải tiết. Từ nay, chắc hẳn thợ thuyền trong Trung sẽ mừng rỡ ăn khao

cái tin sung sướng ấy. Chắc hẳn họ sẽ ca tụng công đức các ông chủ một cách nhiệt liệt. Vì, các ông chủ nghĩ thế, họ khỏi phải lo ăn một số tiền công ít hơn còn gì nữa; họ mà không bằng lòng thì thực là không biết điều. Còn việc tình xem với số tiền công kia, họ

có được ăn đủ no không, đó lại là câu chuyện khác, không thể làm bận lòng các ông chủ được.

Có lẽ chỉ bận lòng thợ thuyền thôi, nhưng thợ thuyền không được tham dự vào hội đồng định lương của họ, chỉ có quyền chịu ép một bề, thì có bận lòng cũng không quản ngại gì cho các ông chủ làm.

Cái số lương ít nhất đã định kia kể cũng ghê gớm lắm rồi đấy chứ. Mỗi bữa ăn cơm, hai xu rau, một xu xường cá (xường cá thời, vì có một xu thì mua sao được một con cá) vì chỉ là mười ba xu, hay còn bốn xu để dành làm giầu kia mà. Đón bà mười hai xu công, thì bớt xường cá đi, còn trên con. làm xu công, thì ăn cơm không vậy.

Trường thế cũng phải mãn nguyện, rồi, mà đâu không mãn nguyện, thì cũng chịu vậy. H. B.

MƯƠN ĐƯƠNG

TÌNH thế Trung-Nhật mỗi ngày một thêm nghiêm trọng. Trung hoa chuyển này, — theo tin tức hàng ngày, — đã chống cự một cách bản hồi và thành thạo lại thắng một trận lớn.

Tuy vậy, những tin tức ấy, — dù đúng sự thật, một việc chưa lý gì làm chắc chắn, — không đủ bảo đảm sự yên lặng cho bờ cõi Đông dương. Trái lại, bình tướng của mây ông tướng Tàu càng khảng cự kịch liệt bao nhiêu tại càng là mối lo cho sự phòng thủ Bắc-kỳ và toàn thể cõi Đông Dương.

Biết đâu một buổi sang kia, Nhật không hỏi mượn làm Chính phủ Đông dương đương xe lửa Hải-phong Yên-nam và Hải-phong Lang-son để mang linh danh mặt sau Quảng-dông và Quảng-tây.

Trong khi ấy, Chính-phủ Trung-Hoa cũng làm le muốn mượn Đông để tải súng đạn ngoại quốc qua biên giới Bắc-kỳ về nước.

Thực không lúc nào Đông dương được người ta chú ý đến như lúc này.

Nhưng Chính phủ Đông dương có cho mượn đường không, nếu có một nước trong hai nước Trung Nhật hỏi mượn?

Đó là một câu hỏi gay go mà chúng tôi mong rằng Chính phủ Đông dương sẽ trả lời thẳng họ:

— Các người đánh nhau thì cứ việc đánh nhau, còn hỏi mượn đường thì thôi làm gì. Hiện nay Bắc-kỳ đang có bệnh thời khí, các người chưa tiêm thuốc phòng dịch, chúng tôi không thể để các người « đổ bộ » được.

Thiệt tưởng đó là một cách từ chối rất khôn khéo của Chính phủ Đông dương trong khi Đông dương — theo lời ông nghị Candace, — chưa có đủ lực lượng để phòng ngừa một cuộc chiến tranh tình hình xảy ra trên mặt Thái-Bình-Dương.

Văn-Bình

PHUC-LO'I

— AVENUE PAUL DOUMER, HAIPHONG —

Articles de Nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie — Cravates
Chapeaux Feutres

SACS

POUR DAMES & DEMOISELLES

ÁNH SÁNG

Trang kỷ yếu của
đoàn Ánh Sáng

Trong kỳ hội đồng Ánh Sáng ngày 22 Octobre, ban trị sự tạm thời đã quyết định yêu cầu báo Ngày Nay dành riêng một trang để đăng tin tức của đoàn cho đến khi tập kỷ yếu Ánh Sáng ra đời. Vậy từ số sau, đoàn viên Ánh Sáng xin theo tin tức Ánh Sáng trong trang kỷ yếu ở báo Ngày Nay. Đoàn Ánh Sáng

Nhờ Ánh Sáng dong gạo phát cho nạn dân

Nhân viên tổng sự tại sở Công Chính Battambang . . . 16p.50
Nguyễn Hữu Thăng, học sinh
Nhà-trang . . . 1p.00
Những người trông coi và anh em thợ thuyền ở khu hàng Đông-dương tại đầu xáo Quốc tế Paris do bà Đào Văn Minh gửi cho ông Khái Hưng (Thư và tên các nhà hảo tâm sẽ đăng sau) 812fr.00,
Ánh Sáng thay mặt nạn dân cảm ơn các ban. Đoàn Ánh Sáng

SỜ VẴNG

Chúng tôi vừa nhận được của sự cụ chùa Quán-sứ một số tiền 25\$00 giúp quỹ Ánh Sáng. Số tiền này, theo lời vị sư đem tiền đến tặng Ánh Sáng là tiền của một nhà ăn danh cho sư cụ chùa Quán-sứ làm chay cho cha mẹ. Nhưng sư cụ đã khuyến nhủ nhà ăn danh nên dùng số tiền đó để giúp một công việc xã hội có ảnh hưởng đến dân nghèo như đoàn Ánh Sáng.

Chúng tôi trân trọng cảm tạ Sư Cụ chùa Quán Sứ đã làm một việc rất có ý nghĩa, đối với công cuộc xã hội của Ánh Sáng.

Hôm qua sự cụ chùa Quán-sứ lại giao cho Ánh Sáng 50 p.00 nữa, tiền làm chay của một nhà ăn danh khác. « Ánh Sáng » xin cảm tạ nhà ăn danh và sư cụ. Đoàn Ánh Sáng

Ban từ thiện Ánh Sáng với việc phát chẩn

Chúng tôi vừa nhận được thư của anh em nạn dân mảy làng Lương Xá, Bình Địa, ở Cẩm-giang Hải-dương yêu cầu chúng tôi mang gạo về phát. Chúng tôi sẽ điều đình với các nhà đương chức địa phương về tên nơi đem gạo giúp anh em, xin anh em yên lòng chờ đợi trong mấy hôm. Ban từ thiện Ánh Sáng

MỘT VIỆC XƯA NAY CHƯA TỪNG CÓ TRONG LÀNG BÁO ĐÔNG - DƯƠNG

BAN THẨM PHÁN DANH DỰ

do một số người viết báo tờ chức để bàn về cuộc bút chiến này, giữa hai ban đồng nghiệp TÂN VIỆT NAM và NGÀY NAY

THẸO giấy mời của Ủy ban triệu tập, từ 8 giờ tối hôm 19 Octobre vừa rồi, các ban đồng nghiệp đã lục tục đến họp tại một gian phòng trong khách sạn LAC-KUÂN.

9 giờ kém 10, hội đồng bắt đầu bàn. Kiểm điểm lại những người hiệu diện thấy có các đại biểu của mấy tờ báo như: Trung-bắc tân văn, Việt-báo, Thời-báo, Ban Dân, En Avant, Message, Ngày Nay Bắc-Hà, Progrès social và mấy nhà báo không thuộc hẳn vào báo nào.

Muốn cho cuộc hội nghị có trật tự, cử tòa bầu anh Trần-huy-Liêu làm chủ tịch để chủ trì cuộc thảo luận và anh Nguyễn-trọng-Trạc làm thư ký để ghi chép những lời phát biểu của anh em.

Sau đó, anh em đều biểu quyết cho ban Thẩm phán danh dự thành lập.

Anh chủ tịch hỏi anh em quyết định ban Thẩm phán danh dự đó có mấy người ?

Toàn thể anh em đều biểu quyết ban Thẩm phán danh dự đó gồm tất cả những anh em có mặt ở đây-trừ hai anh ở báo Ngày Nay là Nguyễn-tướng-Lân và Nguyễn-thế, Lữ ở ngoài, và trong cuộc thảo luận, hề khi nào anh em có chất vấn điều gì mới được trả lời.

Anh Nguyễn-mạnh-Chất nói «ban Thẩm phán danh dự thành lập là một việc mà báo giới xứ ta chưa từng có, vậy tôi muốn biết ban đó có tồn tại mãi không ?»

Nhiều anh em đáp: «ban Thẩm phán danh dự này chỉ là làm thời lập nên tùy theo từng việc, sau khi đã biểu quyết một dự luận chung đối với việc này rồi thì ban Thẩm phán làm xong việc và giải tán.»
Rồi ban Thẩm phán bắt đầu làm việc.

Cử tọa cử hai anh Hồ-đắc-Tràng và Trương-Từ làm báo cáo viên để đọc bản hồ sơ những bài bút

chiến giữa hai báo Ngày Nay và Tân-việt-Nam.

Thảo luận xong, chủ tịch yêu cầu mọi người đều lần lượt phát biểu ý kiến của mình đối với việc này.

Anh Đào-duy-Kỳ nói: «đối với cuộc bút chiến này, tôi có một cảm tưởng xấu: kể ra thì Tân Việt Nam có nhiều lỗi hơn. Nhưng Ngày Nay đã không dùng thái độ trấn tĩnh được, đến nỗi thoát ra những lời không đàng đản. Thật đáng phẫn nản cho cả đôi bên, mà Tân Việt Nam đáng phẫn nản hơn.»

Anh Bùi-đức-Dậu: «tôi đồng ý với anh Kỳ.»

Anh Lê-văn-Siêu: «cái lối cười cợt chế riễu là sở trường của báo Ngày Nay, trong việc này, Ngày Nay đã dùng đến những câu quá đáng, như bảo họ Phan-trần-Chức thế này, họ Phan-trần-Chức thế kia, làm cho người ta phải tức giận, vậy Ngày Nay có lỗi nhiều hơn.»

Và tôi mong rằng Ngày Nay nên đổi giọng. (Đến chỗ này, anh Trần-khánh-Giur có hỏi: «chắc ông ghét Ngày Nay lắm ư», nhưng chủ tịch gạt đi (1).)

Anh Lê-tràng-Kiều: «hai bài đầu tai ngược cả, nhưng Tân việt nam đã gây ra trước.»

Anh Thao-Thao: «tôi phải đối cái lối viết thô鄙 và tục tằn của cả hai báo. Bút chiến thì bút chiến, nhưng cần phải tao nhã và chừa cay.»

Anh Trương-Từ: «cái bài bên đều có lỗi ngang nhau, nên kết án cả. Trong cuộc bút chiến không được dùng những cái lối mỉa mai, mỉa sát, đều già... (2) chẳng có cái trường hợp nào tha thứ cả.»

Anh Nguyễn-đức-Kính: «báo Tân-việt-nam bản thì nhiều lắm, nhưng rất đáng tiếc cho báo Ngày Nay đã đăng mấy câu đe dọa của anh Hoàng-Đạo. Nếu không thì báo Ngày Nay không có gì đáng trách cả.»

Anh Nguyễn-Vỹ: «Tôi tán đồng cả đôi bên, chơi nhau được cả.»

Anh Nguyễn-ngọc-Sơn: «Cần bút chiến nhưng phải có nghĩa lý, đừng nói cá nhân. Đói bên cũng quá đáng, nên kết án cả.»

Anh Nguyễn-mạnh-Chất: «tôi phản đối những kẻ nấp sau đạo sắc

lệnh Verenne. Về việc này, báo Ngày Nay đã bị khiển trách. Lỗi hoàn toàn ở Tân việt nam. Nếu tôi là Ngày Nay, tôi còn kịch liệt hơn.»

Anh Trịnh-hoài-Đức: «bút chiến được, nhưng cần phải có lòng ngay thẳng (bonne foi). Về việc này, Tân việt nam có lỗi.»

Anh Khuất-duy-Tiến: «bút chiến không phải là những lời vợ chồng gẫu đầu tay mà thù thù với nhau. Cần phải dấp mạnh. Mía mai và chừa chừa mới hay. Tôi chỉ trách Tân Việt Nam ở chỗ là làm thôi.»

Anh Vũ-Liên: «cuộc bút chiến này không phải vì tìm chân lý, đáng tiếc.» Anh Nguyễn-trọng-Trạc đồng ý với anh Kiên và anh Tiến.

Anh Hồ-đắc-Tràng: «hai bên đều như nhau, nhưng Tân việt Nam có lỗi là đem đời tu ra nói.»

Anh Bùi-ngọc-Ái: «tôi đồng ý với anh Tràng.»

Anh Trần-huy-Liêu: «bút chiến trong làng báo là sự thường, riêng về phần tôi, cái đời viết báo của tôi hầu hết là những cuộc bút chiến và tôi xin thú thật là có nhiều khi tôi đã dùng những chữ thật nặng mà lúc đó thì tôi không nhận thấy cần phải có cái tình đồng nghiệp đối với người mình công kích nữa.

Về việc đời tu ra người khác, nếu không phải là cuộc bút chiến về chính trị cần phải bởi đời tu chính trị của nhau ra thì không được dùng tới. Đối với cuộc bút chiến này, tôi phẫn nản cho anh Hoàng-Đạo đã viết mấy giòng dọa dẫm trong báo Ngày Nay, chứ nếu không thì hôm nay có lẽ anh em không cần phải xử đó phân biệt rõ ai phải ai trái. Còn một điều này cũng cần phải nói nữa: về cuộc bút chiến này, tôi còn được nghe nhiều dư luận khác. Cái cơ của nhiều người ghét đồng nghiệp Ngày Nay không phải vì cuộc bút chiến này mà là vì cái thái độ hải hước bấy lâu của ban đồng nghiệp, hoặc già có chỗ quá đáng, nhưng chúng ta hôm nay chỉ cần cần cứ vào cuộc bút chiến của hai đồng nghiệp thì đời bên đều có lỗi mà đồng nghiệp Tân việt nam lỗi nặng hơn.»

Ngoài hai anh Phạm văn Bình và Trần khánh Giur vì ở báo Ngày Nay nên không phát biểu ý kiến, còn anh em có mặt đều đã phát biểu ý kiến hết cả. Bấy giờ, anh chủ tịch lại xin phép cử tọa cho hai anh Nguyễn tướng Lâm và Thế Lữ mượn nói gì thì nói, vì từ này anh Trương Lâm vẫn giữ được thái độ kiềm mực, nhưng anh Thế Lữ thì đã mấy phen muốn nói không được nói, dù rằng chỉ xin nói nhỏ nhỏ và một ít thôi.

(1) Chỗ này ông Siêu trả lời: chính thế. Cử tọa đều cười.

(2) Chữ đầu già ông Trương Từ dùng đây có lẽ khiêm nhã. Ông Trần khánh Giur có đứng dậy phản đối, nói trong lúc người ta tức giận thường nghĩ đến đến những tiếng nặng đã dùng, cũng như ông Từ dùng tiếng «đều già» có lẽ vì ông tức báo N. N. sẵn.

(Xem tiếp trang 922)

Mua hàng rết và may áo ở hiệu

TÂN = MỸ PHỐ BỜ HỒ

Tứ là giúp đồng bào bị lụt và quỹ Ánh Sáng

Xin mau lái xem những hàng mới về :

AVIATEX, MONTAGNAC và nhiều thứ hàng khác
Cải cất khéo, giá phải chăng.

Xin các bạn chiếu cố.

ĐỀ ĐI TỚI NGÀY CHỦ NHẬT CỦA NẠN DÂN

CÙNG CHỊ EM ANH EM THỢ THUYỀN

nay lại trở nên buồn thảm hơn, buồn thảm đến cực điểm. Mát mùa luôn ba vụ, thật từ xưa đến giờ mới thấy hiện ra cái quái trạng ấy. Hết lụt, lại đến hạn, hết hạn lại đến lụt, dân quê những miền bị nạn giờ chỉ còn hốc hác như thấy ma, số ngày được ngày nào hay ngày ấy, mong mỗi ở sự giúp đỡ của những nhà có tư tâm.

Cánh tâm khỏe ấy của hàng bảy, tám mươi vạn đồng bào, chúng tôi dám chắc không ai thấu rõ bằng anh em chị em. Là vì một số đồng anh em là những dân quê mà sự đói cực đã xô đuổi ra khỏi công làng để dẫn thân vào những xưởng máy khói đen ngịt, những mỏ than bụi lậm không bao giờ lắng. Và nhất là vì chính anh em đã lậm trong cảnh khổ cực nên hiểu rõ hơn ai hết vị chua cay của sự thiếu thốn, đói rách. Những giai cấp khác, may mắn hơn, đầy đủ hơn, họ quyền tiên giúp dân bị lụt, tuy vì lòng từ thiện cũng có, nhưng phần nhiều lòng từ thiện ấy không khỏi bao hàm một ý nghĩa phủ phang.

Duy chỉ có anh em chị em thợ thuyền, vì cảm thấy một cách mãnh liệt cảnh huống khốn khổ có một của nạn dân, nên lúc nào cũng như lúc nào, thành thực đem lòng thương đồng bào đương mắc nạn, thành thực muốn cứu mang họ được chừng nào hay chừng nấy.

Song, chị em anh em không khỏi chán nản than thầm rằng lòng thương của anh em chị em lúc này không sao đầy đủ được, đầu lòng thương ấy rất là thành thực. Anh em chị em trong tâm tâm hẳn hằng tha thiết mong cứu giúp đồng bào bị nạn, nhưng biết cứu giúp bằng cách nào?

Quyền tiên chăng? Không thể được, vì tình cảnh của anh em chị em cũng khốn đốn, khổ cực lắm rồi. Anh em chị em phần đông có cơm mà ăn cũng đã là một sự khó khăn, làm thế nào mà cứu mang người khác được? Ơc đã không mang nổi mình ợc, còn làm sao mang được ợc cho rêu: câu tục ngữ ấy đối với anh em chị em không lúc nào đúng nghĩa một cách đau đớn bằng lúc này.

Anh em chị em không có tiền dư để giúp nạn dân. Nhưng anh em chị em có một bảo vật, mà chắc chắn là anh em chị em sẵn lòng đem giúp nạn dân:

là sức lực của anh em chị em,

là lao năng của anh em chị em.

Vậy các bạn không nên ngần ngại, do dự nữa, các bạn nên

đem bảo vật ấy tặng nạn dân. Muốn thế, anh em chị em thợ thuyền các nơi cần phải chung sức lại:

để dành riêng một ngày chủ nhật làm việc giúp nạn dân.

Hiện nay, theo luật lao động, anh em chị em được nghỉ ngày chủ nhật. Trong trường hợp đặc biệt này, các bạn có thể yêu cầu các ông chủ để các bạn làm việc một ngày chủ nhật lấy tiền công ngày hôm ấy giúp nạn dân.

Như vậy, anh em chị em sẽ có thể đạt được mục đích là tỏ lòng thành thực giúp đỡ, và tỏ tình đoàn kết với đồng bào bị nạn.

Một công cuộc có tinh cách từ thiện và xã hội như thế, chúng tôi tưởng các ông chủ cũng sẵn lòng hưởng ứng, và nhà thanh tra lao động cũng sẵn lòng cho phép anh em thợ thuyền tổ chức.

Vậy, anh em chị em thợ thuyền các nơi, từ Nam chí Bắc,

Nào những ai là người có tâm huyết, giàu lòng nhân đạo, tình đoàn kết.

Nào những ai mong mỗi giúp đỡ đồng bào qua cơn đói khổ, khổ cực,

Hãy xin cương quyết lên tiếng mạnh mẽ tìm phương pháp tổ chức « Ngày chủ nhật của nạn dân ».

Ngày Nay và tất cả các báo khác, chúng tôi rất mong sẽ là nơi diễn đàn để anh em chị em bày tỏ ý kiến, định phương châm để tiến hành sự tổ chức công cuộc xã hội và từ thiện đáng làm ấy.

HOÀNG ĐẠO

N NGÀY THƯỜNG, tình cảnh của dân quê, anh em hẳn biết, đã khốn đốn đến cùng cực. Ngày thường, họ cũng đã sống trong sự đói nát, trong sự khổ sở, trong sự đói rách. Ngày thường, họ cũng chỉ ước ao được no cơm, ấm cát. Nhưng sự ước ao ấy là chuyện chiêm bao: chỉ những lúc mùa màng là vợ con để huê chung quanh ra cơm đầy, chỉ những buổi việc làng là được miếng thịt lợn, đĩa lòng, còn quanh năm, niềm đói là lệ thường, ăn no là một sự bất thường. cứ như thế cho đến lúc chết. Chết, tức là thoát khỏi một đời khốn nạn, một đời trâu ngựa.

Tình cảnh buồn thảm ấy, năm

SỞ ĐẶC BIỆT về NGHỊ VIỆN sẽ ra ngày 14 tháng 11

PHÒNG VẼ
==
== KIỀU NHÀ

NGUYỄN BÁ CHÍ
Kiến - trúc - sư

HANOI — n. 61, Rue de Takou
HAIPHONG — n. 82, Ave. d'Endhal

Nên theo học lớp giầy âm nhạc tây của giáo-sư

ROBERT

TỐT NGHIỆP ở ÂM-NHẠC-VIÊN LAUSANNE.

SOLFÈGE: Lớp giầy chung ở 44 Rue de Takou trường
NGUYỄN VĂN TÔNG

Mỗi tuần 2 giờ từ 6 giờ chiều đến 7 giờ.

Giá 3p00 một tháng (trả tiền trước). Hạn học trong 3 tháng.

Bản-dơn cho không. Hồi 44 rue de Takou.

PIANO: Học riêng hay học chung xin hỏi tại
33bis Rue Reinach, Hanoi.

ĐIỀM BÁO

Độc từ kiểm kiểm hiệp gia

BÁO Mai ở Saigon, trong mục « Tin tức làng văn » có một đoạn như sau :

« Cách vài ngày, ông đốc tờ Trần văn Đốc lại tới tiệm Thanh-thanh làm gì ? Ông đã mua cả chục thứ tiêu (thuật) kiểm hiệp để đọc chứ gì. Đã thành lệ quen lâu nay, người ta thấy vài ngày đốc tờ Trần-văn-Đốc lại ghé tiệm sách một lần, mua mua những chuyện kiểm hiệp ba xu.

« Tờ ra một nhà khoa học 100%, một bực lãn học 100%, cũng mê xem những chuyện tiêu (thuật) bầy đặt quái quỷ lạ chuyện kiểm hiệp như ai! »

Báo Mai cũng khéo tò mò mà biết được ông bác sĩ Đốc hay đọc truyện kiểm hiệp ba xu của các nhà xuất bản ngoài này gửi vào.

Mới biết truyện thần tiên kiểm hiệp chẳng cứ con trẻ mới ham mê mà thôi, đến người lớn có học thức cũng ham mê nữa, than ôi !

Có lẽ một ngày kia ta được thấy ông đốc tờ Đốc tu đức đạo, sẽ phi

kiếm hằng lỗ mũi để giết vì trùng bệnh tá tràng ? Nếu có như vậy thì thật là một quang cảnh rất đáng nên xem lắm.

Quên nghĩ đến mình

BÁO Mai đối với việc người thi tò mò như thế, nhưng đối với việc mình thì lại không tò mò chút nào.

Cũng số báo đã đăng có « Tin tức làng văn », trên kia, báo Mai có đăng truyện « Lưỡi gươm bay : kiểm hiệp tiêu thu ết ».

Đáng để làm gì ? Để cho ông đốc tờ Đốc xem, chắc thế !

Hết kỹ lại quái

TIÊU-THUYẾT THỨ BẢY xưa nay vẫn đáng bộ « Báo thiên Hồng-liên tự, giang-hồ kỳ hiệp ». Đến bây giờ cũng chưa hết.

Làm khổ độc giả như thế, báo ấy còn chưa mãn nguyện. Gần đây, có lẽ nghĩ rằng đại hiệp và kỳ hiệp cũng không đủ, nên Tiêu-thuyết thứ bảy lại cho ra thêm tập phụ trương «quái hiệp» nữa.

Hết kỹ đến quái, hết quái đến kỳ, kỳ kỳ quái quái cho đến bao giờ mới hết cho đây, hờ trời ! T. L.

Tập tranh văn cao

nước Pháp, và khắp cả nước Ấn Độ nữa, ai còn không biết tiếng làm những danh nhân, danh vật như Ma Lanh, Ma Bùn, Ma-Cô-Rông và Ma-la-Bá. Đó là không kể những tên khiến người ta sợ như Ma quỷ, Ma xô và Ma chơi.

Kể luận, ông Phú họ Ma. Những người ghen ghét ông, sợ ông danh lớn trùm trời, mới phao vu cho ông là họ Ngô vậy. Cũng như họ đã đổ diết cho tên ông có chữ đệm là văn. Văn? Làm như ông thêm viết văn vậy. Văn? Làm như ông biết đến văn là gì. Văn? Ông ấy tặc phũ cả vờ.

DẶC điếm của ông Tăng Phú họ Ma là làm chủ tờ Đông Pháp, một tờ báo thông tin hàng ngày lớn nhất Đông Dương, nếu không có các tờ báo khác.

Có người bảo ông ấy họ Ngô. Bảo vậy không phải là không có lý, vì ông ấy ưa nói chuyện bên Tàu, như có người thích nói chuyện chiêm bao. Từ chủ khách chày nầu bếp ở phố hàng Buồm cho đến ông lương Bạch-sang-Hy ra trấn ở Thượng Hải, ông ta đều hiểu họ, đều có thể đọc vanh vách làm-trang họ như ông ấy đọc câu đối... bằng chữ quốc ngữ. Đại tướng Mã chiếm Sơn mặc mấy áo lông cừu, chủ tịch Tưởng giới Thạch có bao nhiêu lông mũ, nữ sĩ Tống mỹ Linh để được mấy đĩa con, ông ta đều biết rõ : tri chí vị tri vậy.

Một người đã thám hiểu chuyện Tàu như thế, thì ít ra cũng phải là người Tàu thực thụ, hay là một người có học Tàu. Vì thế nên người ta bèn đổ cho ông ta là họ Ngô.

Nhưng sự thực thì oan cho ông ta. Giọng giới họ Ngô kể cũng đã cao quý và một người khác được nhập họ ấy cũng đã có thể tự hào rằng đồng tộc với Ngô lớn Quyền, Ngô bội Phu và Ngô Rang. Nhưng giới ông Phú thì là giảm mất chân giá-trị của ông. Vì ông là giọng giới một họ cao quý ghê gớm hơn nhiều. Giọng giới họ Ma. Một họ đã nổi tiếng khắp đất Nam, khắp

Vì thế ông ấy là Tăng Phú, Ma-lăng Phú. Một cái tên lộn được hết linh thần của ông ấy. Lột được cả linh thần của hình thể ông ấy nữa. Thì ngắm kỹ ông ấy mà xem. Sự thường, người ta mặt hoặc tròn, hoặc bầu dục, trái soan, hoặc vuông. Mặt ông ta thì lằng-phủ cả sự thường : mặt hình bán phương (trapeze) trên nhờ dưới to mới chết chứ ! Còn mặt ông ta, mồm ông ta và nhất là bộ lông mày của ông ta thì chúng lại lằng-phủ cả sự học học : lệch lạc, to, nhỏ, chúng cạ mắt mê với nhau hoái.

Bộ óc ông ta thì mắt mê với văn chương làm báo, ông cho văn chương là một bài đi ghê ác nghiệt, nên trên tờ báo Đông Pháp của ông, ông luôn luôn bắt mọi bài ra công, mà mới một cách cương quyết lắm. Tăng-phủ văn chương, ông « lằng-phủ » cả nhiều đặc linh khác của nhà làm báo : có lẽ vì thế nên ông mới làm chủ một tờ báo lớn nhất Đông-dương vậy.

Duy có một sự mà ông không nỡ lằng-phủ : đó là, trời ơi, là tiền. Nhưng đó không phải là lỗi của ông, đó là lỗi ở cái tên « Phú » của ông, mà nhất là lỗi ở bộ mặt của ông nó hao hao giống cái lư két.

Từ Ly

VUI CƯỜI

Của Trúc Nghiên, Thanh-hóa

Hiếu làm

CHỦ NHÀ — Sen, mang hai hào ra chợ mua con gà « sống ».
SEN — Vâng
— Chủ nhà, Sen cầm con gà mái vào trình chủ.
CHỦ — Tao bảo mày mua gà sống, sao mày lại mua gà mái.
SEN — Con tưởng bà bảo mua gà « còn sống ».

« Nhà trò »

— Giờ luận lý thầy giáo gọi Ba hỏi :
— Nhà trò có những ai ?
— Ba lần ngàn một lúc rồi quả quyết đáp :
— Con không đi ạ.

Của Ng. Thu

Thật thà

THẦY GIAO — Sáu ! Người ta ăn thịt bò rồi, còn xương dùng làm gì ?
SÁU — Dạ, còn xương người ta bỏ vào góc mâm ạ.

Của N. C. Chúc, Hoài-đức

Kiêng

— Tôi suốt đời không ăn một quả thị nào.
— Tại sao thế ?
— Vì lên bổ nuôi tôi là... thị !

Rộng bụng

TOE — Thầy đi, bác xã « rộng » bụng nhĩ ?
L. TUỆT — Sao mày biết ?
— Vì con trông bụng bác Xã to lắm, gần bằng cái thúng !

— Trông cái đầu thi được đấy, còn mình và chân nó thế nào ấy.

Ngô Công cải chính

Chúng tôi nhận được bức thư sau đây của ông Ngô văn Phú :

« Hanoi 27 Octobre (tin riêng Đ. P.)
« Như tin san cùng đăng hôm qua, bản báo chủ nhân cực lực phản đối cái tin văn vấn ở báo N. N.
« Tin ấy (không phải là tin riêng Đ. P.) đồn rằng bản báo chủ nhân là Ngô bội Phú, có họ gần với chúa Tàu Ngô bội Phu.
« Bản báo chủ nhân không có họ gần với chúa Tàu. Cũng không có họ xa với chúa Tàu. Cũng không là chúa Tàu và cũng không là « tâu » một tí nào cả
« Bởi cái lẽ rất chắc chắn không ai cãi được.
« Lê ấy thế này : ông Ngô văn Phú rằng đen. Vậy ông Phú là người An-nam. Lại An-nam kinh niên nữa ! »
Chúng tôi chiều lòng xin cải chính. Nhưng chúng tôi lại xin ông một « hạt »
Thế ông Ngô bội Phu cố ý... nhuộm răng đi thì sao ? L. T. A.

Bổn đặc điếm của hiệu may MARIE

1. — KIỀU ĐẸP 2. — CẢI GIỚI
3. — GIÁ HẠ 4. — NHANH CHÓNG

Cạnh nhà Trờ lớn **MARIE** 4, Mission Hanoi

Hiệu may y-phục phụ-nữ

Ao rét — manteau — cape — áo cưới

Nhiều kiểu tốt lắm 1937

TIN THO

NHỮNG cảm tưởng bằng khoảng thời tới lòng người cũng với gió ngày thu. Mỗi người chúng ta, chẳng nhiều thì ít, đều thấy tâm hồn mào sắc sảng trước sự sao suyến địa hình của cảnh vật: lá khô rơi, mây chiều mái sắc, cánh chim bay vọt, mặt nước già màu biếc lạnh, và con mắt người thiếu nữ nhìn xa. Ta thảo thơ như thương tiếc một sự gì. Trong giây phút bay trong cả một buổi chiều, tâm hồn ta là lướt như đang điệu sâu tư. Văn chương của mùa thu đó. Và sự cảm động của mùa thu gọi những tiếng thơ sâu muộn. Bài thơ đó âm thầm trong lòng mọi người hoặc nảy thành những câu văn có vẻ điệu dưới ngọn bút thi gia.

Mấy câu thơ của Xuân Diệu ngày nào lại đem ta về trong gió và cảnh sắc mùa thu thì:

*En bỏ rừng không, oanh ngân ngơ,
Non xa khời sự gọi sương mờ...
Đã nghe rít nước lũn trong gió,
Đã vắng người sang những chuyến đò.*

Tôi đọc lên để được sung sướng vì thấy thơ trong cảnh vật đã biến thành lời, những lời cũng mong manh, cũng dịu hieu như cánh vệt.

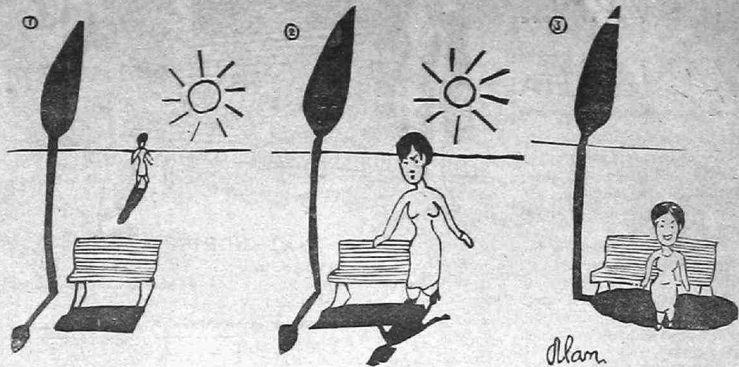
Cũng tả mùa thu (mùa thu trong buổi chiều) một nhà thơ khác, ông Xuân Trâm, đã biết gì lấy những nét riêng là bản sắc buồn lạnh của mùa thu, trong mười hai câu cũng khá dụng công uốn nắn:

*Nắng gương mờ mờ trên lá chuối,
Tre gió ràn rây thoảng hơi thì.
Bóng nhà lũng chầy trên sân rộng,
Cánh lạnh, lều tranh lả khói mờ.*

*Lúa chẳng buồn rơi; đồng bát ngát,
Im lìm... Người vạt vàng làm hơi.
Nỗi buồn ngưng giữa trời không sắc,
Mây xám bỏ phờ chúng muốn trôi.
Bóng tối, sương mờ đã rải rác,
Mặt trời thôi thấp sáng hơi hơi.
Đầu tre gương bám lìa vàng nhạt...*

— Tư quá! mắt bao nhiêu công tâm tập kỹ cộ mà lưng vẫn bần!
— Tại sao vậy cậu?
— ... thì tâm ở chỗ ấy đồng qua hóa mình kỹ nhâm sang lưng đũa khác.

CÂY NINH « ĐẸM »

Ác lạn: buồn thương chiêm coi trời.
(Chiều thu)

Tác giả biết dùng những tiếng mạnh mẽ, vì thích đáng để làm nổi rõ những hình ảnh mình cảm thấy hay trông thấy: bốn câu đầu đang khen lạn. Câu:

Bóng nhà lũng chầy trên sân rộng

cho ta thấy sự quan sát có ý tư, và câu:

Nỗi buồn ngưng giữa trời không sắc ở đoạn sau tả rõ được sự xúc cảm sâu xa của người làm thơ. Nhưng người ta muốn thi sĩ chịu dụng công hơn. Người ta thấy mây xám đọng trên trời, không bỏ phờ mà có lẽ thờ ơ (hoặc bơ thờ trệ nãi) mới đáng. Người ta cũng thấy tiếng dả làm rờ gió câu thơ đầu ở đoạn cuối; tiếng gương nhắc lại ý trên đoạn đầu một cách vô ích và hai tiếng ác lạn hơi lười.

tiếng từ đời dào rất sẵn trong buổi chiều thu để tả sự buồn bã của ông?

Mùa lạnh lẽo, dưới ngọn bút lưu loát của ông Bảo-trúc-Son, hiện lên với một vài nét cảnh khô « còn chút lá rụng rơi rơi », với giọng sống con không muốn chảy, nhưng không « nặng nề » như ông tả, với: *Đường lạnh vắng, ít ai còn qua lại. Lá vàng khô nằm chề dưới chân đi. Mưa vẫn cứ dằng dai bay mãi mãi... Như lệ trào, không giọt, lúc phản lỵ.*

THO

Hai bài thơ dưới đây trích trong « TÂM HỒN TÔI », tập thơ được Tr. học văn đoàn đặc biệt khuyến khích:

HOA RỤNG HAI LẦN

Hoa mai cơn gió đập,
Đưa nhàu rơi tới tấp.
Điêm trắng trên rêu xanh,
Bướm vàng bay tấp nập.
Chợt một trận lốc nhỏ,
Cánh hoa bị sức gió,
Tung bay lên trước cảnh;
Trở lại đời hoa nở.
Nhưng chỉ vài giây thôi,
Rồi hoa rơi lại rơi.
Hoa có một lần nở.
Mà hai lần rụng rồi!

LỢI BĂNG

Ngồi bên cửa sổ quay tơ,
Thấy anh qua cửa em lơ đãng nhìn.
Yêu anh dễ dãi em phiền,
Anh không quay lại, anh biến biệt đi.
Tơ kia quay nữa mà chỉ? Càng quay càng rối chỉ vì yêu anh...
Riêng mang một mối u tình, Nhờ ai gỡ hộ cho mình được đây?
Thờ rời từ đây nhẵn nay, Mắc cho tơ nhện trắng dây gương tơ.

NGUYỄN BÌNH
(Tâm hồn tôi)

Một nhà thơ nữa (ông An-Son) cũng mang tình lười. Nhưng cái lười này đáng phân nân hơn, vì thi sĩ bằng lòng nói những điều bình thường quá, không cho người ta được hưởng một ý vị nào đậm đà. Một « chiều thu yên lặng » - nghĩa là không có hình ảnh nào cho người ta thấy sự yên lặng đó - thi sĩ đứng nép sau cây, ngắm bóng người đi qua. Nhưng mang bỡ ngỡ, người đẹp cứ đi xa, khiến lòng thi sĩ lạnh. Những « ý thơ » đó ghi lại bằng những lời mộc mạc đại khái như thế này:

*Anh mãi đợi, lung mùn đen bóng
xưa,
Đợi em lui để ngắm bóng em qua.
Nhưng chiều tàn... em vẫn tàn phượng
xa...
Anh buồn bã.
(Chiều thu)*

Ông An-Son sao không tìm những

không thiếu trong những ngày lạnh lùng mưa gió, nhưng đó chỉ là những điều quan sát khô khan.

Bốn câu cuối bài « gió lạnh » của ông Trúc Sơn cũng một điều như bốn câu vừa rồi và như các câu khác trong bài thơ ông, trôi chảy, bình tĩnh, thật thà, nhưng có một vài nét linh động hơn:

*Rồi... đem đến với những màu đen
lời,
Những liếng tre trong gió khóc liến
hời.
Vài người khách về xa còn lậm lị.
Cỏ ro đi, vò... cùng gầy dần mới...*

Người ta bắt cười khi đọc câu sau cùng.
Và vì thế, mùa rét của ông Trúc Sơn không buồn nữa. (1)

THẾ LỬ

1) Ông Bảo Trúc Sơn trong tập bài gửi đến, có bài « Cũng điều tàn » có một đặc điểm, tôi sẽ nói đến trong một bài sau.

NHÀ XUẤT-SẢN LỚN
BÁN BUÔN NHIỀU
CÁC THỊ

CHEMISSETTES

CHỈ CÓ
MANUFACTURER **CU GIOANH**
68-70 Rue des Eventaits - Hanoi
— Téléph. 325 —
MAISON FONDÉE EN 1910

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

Cái hội vật ở Saigon tuần báo ít lâu nay có nhiều chuyện dữ. Chuyện càng nhiều, vật càng quắc thuật lại càng lớn tiếng. Nghe khó chịu quá đi mất! Và vui tai quá đi mất.

Khó chịu cho những anh rơm đời. Vui tai cho những người khác. Bởi vì những con vật ấy đáo đê lắm. Dù mọi tật xấu của một người có đủ mọi tật xấu: tò mò, bép sếp, ngạo nghễ, tinh ranh, ma quái, chua chát, v. v.

Nhưng lại là tật xấu của người có duyên. Thế thì chớ đáng ghê.

Vật bép sếp kể những chuyện đời một cách hóm hỉnh tề. Mà vật chẳng sợ ai hết. Chẳng sợ gì hết.

Sấm động vật còn chẳng coi vào đầu nữa là...

Kêu to nữa lên! vật nhè. Để cho cái lỗ bịch của bọn kia phải im mồm đi... Nếu cái lỗ bịch có mồm.

Nhờ có thủy tai, ta được thấy bao nhiêu tự tâm xuất hiện.

Ở việc làm, ở lời nói, ở câu văn.

Và ở trong cả những bài thơ nước ốc nữa.

Thì dụ bài này trên báo Ich Hưu số 86:

NÊN GIÚP DẪN BỊ LỤT
Đặt bằng bằng nổi cuộc phong ba,
Lut lội ai ơi thâm tâm má.

Lưng chào cảm hơi nheo nhóc trẻ,
Miếng rau lạt dẻ heo hơn giã... v. v.

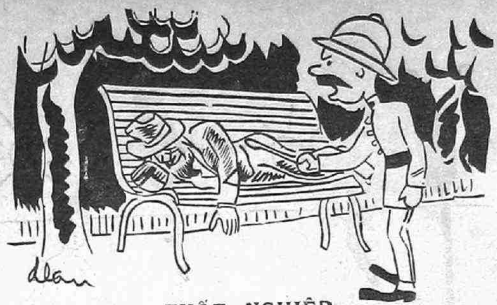
Xin kính trọng lòng quảng đại của « thi nhân » nhưng xin ngài tha cho. Nếu làm việc từ thiện mà cứ phải nghe văn thơ này thì thực là làm phúc phải tội!

Nước Nam có cái tật làm thơ. Vợ bảo chồng: thơ (nước là ao bèo) của mấy thầy khoa.

Cha khuyên con gái: thơ (hã mia) của Nguyễn Trãi.

Day vớ: thơ (quả dấm) của thầy đồ vớ.

Tiến lên trước phải né mình,
Hũ ngang là kẻ hoãn binh khôn lường
Day làm thuốc: thơ hã thuốc)

THẤT NGHIỆP

— Ai cho anh ngủ đây? Đây! mau!
— Làm gì mà ồn lên thế? Đây... thì đây! Nhưng nhỏ, mày hãy lấy nước súc miệng rửa mặt ra đi!

của thầy lang thang?
Đau bụng lấy gạch mà chườm
Nhược bằng chẳng khỏi: hoặc hương với gừng.

Cổ động quốc trái: thơ (tác đạn)
đàn trên bức tượng:
Hồng Nam phan bạc,
Đánh đồ Đức tặc.

Văn văn... văn văn.
Rồi bây giờ, khuyên giúp nan dân: lại thơ... (hơ, hơ...) thơ... Ich Hưu!

Ich-hưu hồi này tổ ra về khám phục cổ nhân... Tàu.

Tri khôn cùng với những ngón bành của họ, được Ich-hưu tràn trọng đong khung nề lên như những gương sáng.

Chả ai bảo sao.
Nhưng thỉnh thoảng Ich-hưu lại bàn tán thêm.

Bản rằng: (lời bản sau bài Hoz-hâm ở I.H. số 86)

Đại phàm muốn hứa lời giúp đỡ cho ai việc gì, cần phải thận trọng liệu cách chu toàn, rồi sẽ hứa. Nếu không thận trọng mà khinh khể lời hứa, thời về sau gặp sự khó khăn, thường đến nỗi sai lời phũ phàng.

Sách xưa có câu: « khinh ước giá tin tất quả » nghĩa là người khinh dễ lời, từ với người thì hẳn ít sự tin, câu ấy thật là đáng làm v. v...

Ông đã nghe ra chưa?
— Nhia, cụ dạy chỉ lý lắm.
... Chỉ phiên lý sự của cụ nghe nó abay nhèo, tề tề, y như lời mấy bác đồ gàn, ngồi vuốt râu, uống rượu với lạc rang, gãi đầu, cạy ghét móng tay, v. v., bản thiên hạ sự.

THO' DU'ONG

Ô DẠ ĐỀ

Hoàng văn thành biên, ô dục thế
Qui phi « à à » chỉ thương đê
Cơ trung chức cầm Tân Xuyên nữ
Bích sa như yên, cách sống nghĩ
Đình thoa, trường nhiên ên
vãn nhân
Độc tặc không phòng, lê như v. v.
LÝ BẠCH

THO' DỊCH:

Quạ kêu đêm
Mây vàng, tiếng qua bên thành,
Nó bay tìm ngủ, trên cành nó kêu.
Tân Xuyên, cô gái buồn thêu, (1)
Song sa khỏi tỏa, như kêu chuyên ngoài.
Đừng thôi, buồn bã nhớ ai.
Phòng không gói chiếu, giọt dài tuôn mưa!
TÂNĐÁ

1. Câu này, dùng nói về đấng vợ Dầu Thao là nàng Tô Huệ đặt gấm làm hồi văn. Đái Tân-Xuyên thuộc Trường-an.

HẠT SAN

Trong bát chè nhà

Ngày Nay số 80, một hạt san vì đại trong bài: « Một vài thí dụ về những yếu điểm của chúng ta. »

Những yếu điểm ấy là: tinh nét nóng nảy, nói năng tục tằn, nói xấu, buồn nẫu, v. v...

Nhưng chúng nó không là yếu điểm đâu.

Chúng nó chỉ là nhược điểm thôi, thế mới chết chứ.

Ngày Nay số 82:
Bài dưới đây trích ở báo « Les Nouvelles littéraires » (Những tin thơ)...

Những tin văn trong « Les Nouvelles littéraires » mà lại là những tin thơ? Chỉ nói đại!

Văn Ngày Nay số 82:
Tờ báo « Le Jour » có trưng một câu hỏi: có thực aib bắt buộc phải viết văn không?

— Thưa ông không, nhưng tôi bắt buộc phải lễ phép.

Cứ gì thánh?

Ich Hưu số 87, bài « Thánh cũng bị lừa » kịch ngắn một hồi.

Nhưng kịch ngắn ấy lại có hồi thứ hai. Bị lừa là phải.

Chỉ còn thế?

V. B. số 352 trang 2:
Khi vào chung kết chỉ còn bốn đầu thủ là cấp N. T. và cấp Đ. B.

Chỉ còn có thể thôi? Giá vào chung kết còn năm đầu thủ hay ba cấp có phải vui hơn không, nhĩ?

Tài. liệu

Đ P. 17-10, trong bài Gia-đinh (phụ trương).

Vậy nếu chỉ nào có thể tự chủ được mình, chắc chắn là đời mình hoàn toàn, nhiều mộng tưởng đẹp đẽ, nếu mình thoát khỏi gia-đinh, thì còn chờ gì khác; ra đi? Còn chi nào không đủ tài liệu, còn phải sống trong gia-đinh cùng cha mẹ, anh em thì ta nên chịu đứơc sự yên lặng.

Có nhiều mộng tưởng đẹp đẽ thì vị tất đời mình đã hoàn toàn!

Nhưng không đủ tài liệu, sao lại phải sống trong gia đình cùng cha mẹ? Tài liệu gì mà HÂN THÁI SAN

PÉTROMAX RAPID

N. 827 — 300 Bougies.
1 litre dầu đốt động 18 giờ

N. 828 — 300 Bougies.
1 litre dầu đốt động 12 giờ

N. 829 — 500 Bougies.
1 litre dầu đốt động 18 giờ

Đèn MANCHON kiểu mới rất tối tân

Mới phát minh tại bên ĐỨC
PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

ĐỐT BẰNG DẦU LỬA, SÓNG BẰNG DẦU LỬA

Không cần phải dùng alcohol mà sáng như mấy kiểu đèn xưa. Cách đốt rất mau chóng và sáng, mỗi lần đốt, chỉ có sẵn đồng hồ, có thời số mà bơm cho tới đúng cỡ, khi bơm xong, mở khóa nơi ống hơi, chính cái quạt và chỗ ở hơi là ngọn lửa hết sáng lên một cách rất mạnh, không cần phải phải đốt bỏ là đã có đủ sức nóng, tức thì mở khóa dầu là tự nhiên ngọn lửa đèn manchon bắt cháy sáng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là đèn sáng cháy đèn một cách mau lẹ, không sợ chặc chặc khi khảm đèn gì cả. Thật là một kiểu đèn vô cùng tiện lợi, chẳng còn tho nào sánh kịp. PÉTROMAX RAPID là một kiểu đèn rất hợp sự chắc chắn, máy móc đơn sơ, giản dị, không hao đắt cho đồng tiền giá, vì chỉ cần cần đèn khảm ngọn và cùng. Đèn PÉTROMAX RAPID có hỏa khí vào loại.

Đại-lý độc quyền tại Đông-Dương:
Côngty nhà đèn và đèn manchon và đồ phụ tùng các kiểu đèn, v. v.
N°29 Bđ Tổng đốc Phương CHOLON, Cochinchine

Chiêm bao là cái gì ?

Tại sao ta chiêm bao ?

Vì tính cách kỳ dị, hỗn độn và bao học đầy những vẻ bí mật và màu nhiệm, nên, từ đời thượng cổ, vấn đề chiêm bao đã gây ra biết bao nhiêu điều xét đoán.

Những phương pháp khảo cứu và những công cuộc tìm tòi rất công phu cũng chưa làm mãn nguyện được lòng ham biết của các nhà triết học và y học.

Chiêm bao không có một định nghĩa rõ rệt. Ấy là một sự hỗn loạn mà những ý tưởng, những tình cảm đã chen chúc với nhau không trật tự, không tiếp tục, không kể điều thời gian và không gian.

Đã trải qua bao nhiêu thời đại, những dân tộc tất cả các nước đều tưởng tượng chiêm bao mỗi xứ mỗi khác nhau.

Người Ai Cập thời cho rằng khi nào Thần thánh muốn báo tin cho người phạm trần biết điều gì thì do người mộng. Cho nên có những học người chuyên môn đoán mộng

mông ấy.

Người Chaldeens và Assyriens thời tin rằng mộng là một điềm Trời. Và đã trải qua máy thế kỷ nay, khắp cõi Á-đông đều cho chiêm bao là một sự báo trước việc tương lai.

Người Do Thái cũng cũng một tin tưởng như người ở Á-đông, cho chiêm bao là một việc tiên tri. Ở nước Pháp, từ năm 1750 đến nay, những công cuộc khảo cứu về triết học chưa tìm ra được điều xét đoán tâm lý nào cho đúng về chiêm bao. Nhưng các nhà triết học hoặc y sĩ trừ danh cũng đã bàn luận rất nhiều về vấn đề này.

Chính ông Sigmund Freud ở Vienne đã đem đến cho chúng ta một luận thuyết về chiêm bao có thể công nhận là xác đáng đối với phần nhiều chiêm bao khác và đã làm cho các nhà y sĩ hiện thời được vừa ý.

Ông Freud cho rằng chính khoa giải phẫu về trí giác (psychanalyse) là cái chìa khóa của chiêm bao.

Những dục vọng, những tình cảm, những chỉ hướng của loài người chưa chấp trong tâm hồn từ hồi còn bé, nhiều điều chưa được toại ý. Cho nên hoặc vì sợ hãi, hoặc vì hổ thẹn, hoặc vì ghen ghét hay hoặc vì nhiều điều trừ ngại khác của bức thành luân lý, mà những dục vọng, những tình cảm và những chỉ hướng ấy bị cái « bản ngã » ta và « lương tâm » ta đè nén xuống. Từ lúc thiếu thời, chúng ta đã học lấy những lẽ lối nghiêm khắc của đạo đức, nay gặp những dục vọng ấy phần nhiều lại bị hoặc vì giáo dục, vì tôn giáo, vì đạo đức đều cho là ngang trái, nên chúng ta đè nén những cái đó xuống dưới đáy tâm hồn, chỗ mà các nhà tâm lý học gọi là « bất giác » (inconcscience).

Đến lúc ngủ, sức kiềm chế của ta, cái « bản ngã » của ta chẳng còn nữa. Chúng ta không thể tự mình làm chủ lấy mình, nên các điều dục vọng và tình cảm chưa được giải quyết ấy sẽ xuất hiện ra trong lúc ngủ và nhảy nhót trước trí não ta

như thể một bọn yêu quái nhảy múa vậy.

Tất cả các « phim ảnh » mà người ta tưởng là đã tiêu diệt rồi, nay đều lần lượt diễn tả ra một cách phóng túng trước đôi mắt nhắm nghiền vì giấc ngủ.

Chiêm bao lại còn là một sự lặp lại một công cuộc thất bại hoặc chưa thành tựu.

Trong một ngày, nhiều khi ta làm lẫn vật này qua vật kia, nhiều lúc muốn nói một việc gì hoặc muốn làm một việc gì, mà ta lại nói trái đi và làm ra một việc khác. Chúng ta cho thể là đãng trí; nhưng ông Freud lại nói rằng sau mọi sự mà bề ngoài cho là đãng trí đều có núp sẵn ở trong một cái hồn thất, một cái ý nghĩ chính, nhưng vì sự giáo dục, sự học vấn đã xô đẩy vào cái « bất giác » ta.

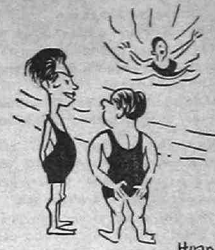
Chính những công việc hư hỏng, những điều ước muốn chưa thành tựu đã đến phá hại trong giấc ngủ ta.

Chúng ta đầu lớn nhỏ, có danh vọng hay không, đều có những dục vọng chưa đạt, những sự như yêu chưa thỏa, những ý chí vô năng lực, lòng tham lam, tánh khoe khoang, sự ghen tuông và lòng khát vọng rất nồng nàn về tiền tài và danh vọng. Nhưng chúng ta thiết hành những điều ấy không được; nên bắt buộc đi phải xô đuổi, phải dồn dập, phải làm cho chìm đắm những dục vọng ấy vào cái « bất giác » ta.

Đến lúc mà sự kiềm duyệt của ta đi vắng, nghĩa là lúc ta ngủ, thời cơ « bất giác » của ta lại lộ kéo tất cả các dục vọng, các tình cảm ấy ra mà chỉ phối rải rác khắp trong giấc ngủ mơ màng một cách hỗn độn, không trật tự, không tiếp tục.

Chính chúng ta gọi năm mộng là thế đó. Và ông Freud đã cho chúng ta cái chìa khóa của chiêm bao.

Docteur Paul Cololian
(Les Annales)
Bức Mộng dịch thuật

Huan

- Kia, xương cừu có ý gì.
- Thế sao mày không không xuống ?
- Hôm qua tao đã cứu rồi
- nhưng nó biết tao có vợ ..

ĐỀ CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

BÊN MỸ nhân dân hiện đang tìm vào cảnh khan hiếm. Ở vùng Yellow Spring người ta đã tìm ra một cách rất thần diệu để chống lại cơn khủng hoảng bằng việc lập các « sở đổi trái » (bureau d'échange).

Thi dụ một viên chủ trại cần 40 đô-la (tên Mỹ) để chữa kho nhưng không có tiền để trả thuế. Bác ta liền đem một số khoai tây đến « sở đổi trái » để lấy số tiền đó.

Nhưng giao khoai song bác ta không được lĩnh tiền mà chỉ lĩnh có một tờ giấy bình nhân giá tiền khoai đã đem tới (un scrip).

Khi trở về nhà bác ta trả tiền công thợ chữa kho bằng tờ giấy đó. Rồi bác thợ mang lại đem tờ scrip do đến số đổi trái mà lấy các thực phẩm của số, tất các thứ gì do mình cần dùng, đánh giá ngang với số tiền công họ đã-là.

Như thế đầu tiên khan nhưng nhân dân đã khởi tâm vào cảnh túng bần.

Các sở đổi trái được kết quả rất mỹ mãn và dân Mỹ đều nhiệt liệt hoan nghênh.

(Edouard Herriot)
La France devant le monde
Mạnh-Phan thuật

VKT

- Bác ạ, làm nghề chữa răng để kiếm ăn hơn nghề chữa mắt.
- Sao vậy ?
- Vì người nào cũng có 32 răng mà chỉ có 2 mắt.

Sắm nhưng bách bô

Những người xanh, gầy, yếu, mệt, những người khi huyết hư, những người tâm huyết khô ráo, óc mệt, những người tinh dục suy kém, những người đau dục quá độ, những người thận hư, tinh thận suy nhược, những người thủ dâm thành bệnh tiết tinh, đau ngực, ho lao, những người làm việc bằng trí khôn nhiều, những người ăn uống chậm tiêu, những người ít ngủ, những người yếu đau mỏi khớp, những vợ chồng lấy nhau lâu không sinh đẻ, đàn bà kinh không đều, ra khi hư, những người sinh đẻ nhiều lần tổn hao khí huyết, những người rụng tóc, ọ tai, mờ mắt, những người mới cai thuốc phiện v.v. Muốn khỏi các tật bệnh, muốn trở nên người trẻ trung khỏe mạnh, muốn được mọi sự như ý, phải dùng thuốc Sắm Nhung Bách Bô là thuốc hay hơn hết các thứ thuốc bổ hiện có bán ngay nay, vì thuốc chế bằng tinh chất cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh với sấm nhung rất tốt, nên có đặc tính cải lão hoàn đồng, tựa như người được tiếp dục. Đàn ông dùng thứ bao sáp vàng, đàn bà dùng thứ bao sáp trắng, đều giá mỗi hộp 1p.00. Bán tại nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88 phố Huế, Hanoi (Tel. 755) và khắp các đại lý.

Nghịen hút

Một phương thuốc cai nã đơn giản thí nghiệm không có một tí chất thuốc phiện. Ai uống cũng bỏ hẳn được. Trong khi uống thuốc cai nã đi làm việc như thường. Sau khi khỏi nghiệm không sinh ra chứng gì khác. Thuốc nước mỗi chai 1p.00, thuốc viên mỗi hộp 0p.50. Nghiệm nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiệm nặng hết 6p.00 là bỏ hẳn được. Đó là phương thuốc Tinh ngộ giới yên số 20 của nhà thuốc HỒNG-KHÊ, 88 phố Huế, chỉ hết 1p.00, nghiệm nặng hết 6p.00 là bỏ hẳn được. Đó là phương thuốc Tinh ngộ giới yên số 20 của nhà thuốc HỒNG-KHÊ, 88 phố Huế, chỉ hết 1p.00, nghiệm nặng hết 6p.00 là bỏ hẳn được.

Hanoi (Tel. 755). Xin cứ dùng, nếu sai nhỡ sẽ trả lại tiền gấp đôi.

TRONG KHÁCH SẠN MỸ

Khi nào các bạn du lịch bên Mỹ, các bạn sẽ thấy sự phiền phức trong các khách sạn.

Chủ bồi ở cửa sẽ dắt các bạn vào phòng thay mùng rộng bằng bốn năm cái buồng thường rồi đem tới từng gác thứ 50 hoặc 65.

Ở đó không có chuông điện nhưng có sẵn máy điện thoại để khách dùng.

Mà phiền phức lắm, vì phải mất công tra số mới gọi được tới tên đầu bếp hoặc muốn đưa áo giặt phải gọi số riêng của khách sạn.

Đừng gọi nhầm, vì các bạn phải nhớ chú thợ may gấp áo cho các bạn thất nhưng bán không hề rủ bán ở áo. Muốn trả áo phải gọi điện thoại hỏi bồi riêng về việc đó. Cũng như có gái dọn giường chỉ biết sắp chân gối chứ không hề thu xếp áo quần của khách, vì đó là việc của một tên bồi khác. Muốn thế lại phải gọi điện thoại. Nên nhớ đừng sai tên bồi đó mua thuốc lá vì hầu sẽ trả lời: « Không phải việc của tôi ».

(Extrême Occident par Marc Chadoarne)
Mạnh Phan thuật

THÙ ĐI CHƠI

TRONG mùa hè, chúng ta nên đi chơi xa, vào ngày chủ nhật, độ 30km hay 100km, mang theo lều, chiếu, đồ ăn như những hướng đạo sinh. Nên đi bằng xe đạp.

Nếu chọn những nơi mát mẻ, đẹp, có suối hay hồ.

Không gì sướng bằng an uống ở giữa trời, ngồi trên bãi cỏ, hay ngâm mình ở dưới suối trong sạch.

Ăn, chơi xong, chúng ta chui vào lều ngủ một giấc, rồi đến chiều lại sửa soạn đi về.

Những cuộc đi chơi này rất có lợi cho sức khỏe, mở mang thêm tri thức mình.

Không khí trong sạch làm cho ta dễ chịu và khoan khoái.

Chúng ta lại còn có thể ngắm phong cảnh đẹp, chạy nhảy giữa những cánh đồng mông mênh.

Những cuộc đi chơi như thế, làm cho ta quên cả sự mệt nhọc và buồn rầu.

Muốn trở nên khỏe mạnh, bạo gan và vui vẻ thì chúng ta nên đi chơi luôn!

(Gringoire)
Chí Vinh dịch

— Sao cậu đi làm về trưa thế ?
— Vì chẳng chạy giầy quen không đánh thức.

Vì đâu nhà hàng mất khách

THEO một tờ báo Mỹ ở New-Orléans đã tính cầu thận vì những nhà gi một cửa hàng có thể mất khách được.

- Bản thống kê này không biết đã đủ chưa ?
- Người bán hàng vô lễ 7%
 - Người ấy không biết gì, chưa thuộc hết hàng hóa của hiệu mình 3%
 - Nói thách nhiều qua 6%
 - Người trong cửa hiệu lãnh đạm với khách 2%
 - Giá đồ cao quá 44%
 - Hàng xấu 10%
 - Mang đến nhà chậm trễ 10%
 - Nhảm 7%
 - Khách không có người mách 6%
 - Hàng trưng ngoài vô không được đẹp 5%
 - Làm giá hàng của một hiệu khác hay nói dối là của một hiệu khác mà khách muốn mua 6%
 - Không cho đổi 4%
 - Quảng cáo kém 1%
 - Khách quên hàng 6%
 - Hàng muốn mua không được nguyên vẹn 10%
 - Bắt khách phải đợi lâu 3%
 - Tổng cộng là 100%

Xin các ông chủ Annam để ý một chút nếu các ông muốn buôn bán hàng còn phát đạt về sau.

(Le grand tourisme)
Đặng-tr-Vân dịch

VUI CƯỜI NƯỚC NGOÀI

Gái hóa
Người em cứ quấy rầy hoài bà Rose, một quả phụ bầm nhăm cái xuân xanh, thổi giục bà nên tái giá. Bà nói:
— Rồi thôi, tôi làm sao các ông các bà cứ muốn tôi tái giá, tôi đã có một con chó, một con ve và một con mèo rồi kia mà!
Một bà láng giềng trả lời:
— Nhưng cái đó có thay được người đàn ông đâu?
— Sao? cái đó không thay được người đàn ông sao? Con chó lúc nào cũng gặm gi, con ve lau lau cả ngày còn con mèo thì đêm nào cũng ngủ ở ngoài!

Trong khách sạn
— Này ông chủ, con gà này tôi ra cũng được mười lăm năm, nó rắn như...
— Nhưng ông bằng vào đâu mà đoán tuổi nó được.
— Bằng vào răng!
— Ông nói sao? Gà làm gì có răng?
— Không, nhưng tôi, tôi có răng.

Nụ cười nước ngoài

Hai người bạn, lâu không gặp mặt, hôm nay tình cờ gặp nhau:
Anh họ hỏi anh kia:
— Anh vẫn mạnh khỏe?
Anh kia trả lời:
— Không mạnh lắm, và tôi đã lấy vợ rồi, ngay cái ngày tôi gặp anh đó.
— Đáng mừng chứ?
— Không mừng hẳn, vì vợ tôi là một người đàn bà dữ lắm.
— Dữ! thế kia à?
— Không dữ lắm, nhưng tiền hồi môn được những hai nghìn đồng (tiền vàng cơ)!
— Thế an ủi anh được nhiều lắm!
— Không an ủi được hoàn toàn đâu, vì số tiền ấy tôi đem buôn cửa, cửa bị chết tôi cả.
— Như thế thì bực thật.
— Không bực mấy, vì tôi chỉ bán vợ đi cửa mà lời cũng đã gần bằng số tiền cửa rồi.
— Ồ, thế thì khá đấy.
— Không khá đâu anh, tiền bán cửa tôi cất ở nhà, nhưng nhà tôi vừa bị cháy.
— Giờ ơ! thật là một tai nạn lớn cho anh.
— Không lớn bằng cái tai nạn vợ tôi bị chết cháy nhà a

Cháu viết cho chú

Thưa chú,
Nều chú biết cháu lúc này thì chắc cháu thương cháu lắm, cháu rất lấy làm hồ thẹn vì phải viết thư này xin chú ở đông louis (tiền nước Pháp).
Cháu với vệt này hàng này vì người đưa thư đã đợi ở cửa rồi.
P.S. — Viết xong rồi cháu mới nghĩ ra và hồ thẹn lắm. Cháu muốn lấy lại cho người người đưa thư đã đi xa rồi. Cháu ước ao rằng bức thư của cháu không làm phiền chú.
Thư trả lời:
Cháu cứ yên lòng cháu a và cứ cố gắng lên đi đi, người đưa thư đã đánh mất thư của cháu rồi.
(Almanach Vermot)
Đ. T. V

SÁCH, BAO MỚI

Tập thơ mới « Nắng hè » của Thiệu-Á, dày trên 50 trang, in rất đẹp.
Tuần báo pháp văn « Masques » do ông Lormier đứng quản lý, đã xuất bản số đầu ở Hanoi, 61 rue Laveran.

Bùa yêu

HẠNH PHÚC

1. — Các bạn muốn được người yêu xinh đẹp, giàu sang? 2. — Các bạn muốn được người yêu không chia sẻ trái tim cho kẻ khác? 3. — Các bạn muốn nên vợ chồng yêu mến, mãn mã trọn kiếp? 4. — Các bạn muốn tình duyên tốt đẹp không bị cản trở? 5. — Các bạn muốn vợ cũ vợ lẽ yêu mến nhau hơn một thì? 6. — Các bạn muốn phối hợp đôi trẻ nam nữ chế chửi nhau? Và muốn thỏa mãn hết mọi nỗi sầu kín trong tâm hồn, các bạn hãy học phép bùa-yên thần-kỳ của quan tri-chân tri-sĩ LUONG-VAN-HAI tiên-sinh. Trong

phạm vi nhân đạo, phép thần-kỳ này là sức mạnh chúng thần của mọi người, trai, gái, già, trẻ, dù quen biết nhau hay chưa quen biết nhau, dù có gia đình hay chưa có gia đình, đáng phật tan hết trong gai trên đường tình mà sống trong cảnh tươi vui, đầm ấm. Hàng ngày học nhiều bí-khết, lời ác, 10-nữ, 10-mang, 10-nữ trên các báo nguyên nhân bùa hết; say đắng tình trong / Người đời khác chỉ những thuyên như bùa, hồng bành trên bả tôn, vì giống từ còn con, chim đom đóm bùa? Nhưng có bùa yên khác chỉ có phù phao, vì loài chết đuối và ít ai đau lòng vì nỗi yêu chồng phản bội, chia sẻ trái tim, gia đình tan nát, sớm sẽ can trái 2, tìm cho

nhieu ban pham toi giut người hoặc chôn đờn tự-tử. Chúng tôi đã tiếp được nhiều lá ta với lời khen của các bậc tri-thức thân-hào Tây, Nam, khách đã tiếp đàng từ bản này trích đặng lời khen của M. Martial Bertholet, ingénieur, Parc Jas-phime và Tam-Đào (Vinh-yên) ký-sơn đã vui lòng cho trích đặng: « Bi khang là lòng trong tư tưởng, những bùa yêu này là những phép thần-kỳ không nghi hoặc chi nữa. Đã bùa vô giá, những phép đó cho chúng ta biết chân hạnh phúc ở đời, nó bao nhiêu khổ tâm, tội ác, quyền sinh. Hết cả nghĩa chôn nhân-ái là ở đó. » Ces philtres, enigmes troublantes dans les spéculations sont sans doute des moyens de génie, Trésors inestimables, ils nous ont permis de goûter le vrai bonheur de génie. Je ne déchargeant bien des maux de l'âme, des crimes, des suicides. Là, tout le sien de là charité ».

TRẢ LỜI CHUNG

Những câu hỏi của đa số các bạn gửi đến trước đây
1. — Công dụng phép bùa yêu của Lương tiên Sinh thế nào? Có hại tới thân, sức khỏe, ăn đư không? Phép của Lương tiên Sinh là phép nhân đạo, không dùng phù tan vợ chồng người được. Không tìm bùa chết nào cả thân, sức khỏe, ăn đư, những phép đó làm cho tâm hồn phản bội, vui với đời 3. — Tôi xin mua bùa yêu đặng 2. — Có gia đình rồi, muốn học phép 3.

**ĐẬU NÀNH TRONG
KỸ NGHỆ**

NHỮNG nhà thông thái nói rằng đậu nành sẽ làm thay đổi sự ăn uống của người ta trong thế kỷ thứ hai mươi này, cũng vì như ảnh hưởng của khoai tây về thế kỷ thứ mười bảy.

Đậu nành vốn ở Mãn-châu-Quốc, và tỉnh Dairien là nơi xuất cảng rất nhiều; ở đây sản xuất 70% đậu nành của thế giới. Đậu nành là món ăn chính của người Tàu miền Bắc và mỗi ngày người Nhật dùng một cân nhiều. Hình như một cân đậu nành bở bằng hai cân thịt và một cân bột mì. Ấy là giá trị một món ăn ta không thể bỏ qua. Vì thế nước Đức, từ hồi chiến tranh, trở nên một nước tiêu thụ rất nhiều đậu nành. Người ta còn dùng đậu nành trong kỹ nghệ, như làm thắm, sà-phông, phim ảnh, các chất nổ. Bã đậu nành dùng làm phân bón rất tốt.

Sau hết, những nhà học chuyên môn còn nói rằng người ta lấy ở đậu nành ra một thứ dầu tốt thượng hạng để chạy ô tô nữa. Có lẽ mà sau chúng ta ai ai cũng ăn đậu nành chăng? Chỉ còn việc làm cách nào để biết được thật nhiều món ăn bằng đậu nành thôi.

(Miroir du Monde)
M. dịch

CÀU Ô

Trẻ tuổi, lanh lẹ, hành kiếm tốt, đã học qua bốn năm ở trường sư-phạm muốn tìm một chỗ dạy học ở các tư gia, nhất là ở Hanoi — để có thể đi học thêm.

Xu hướng: Vũ-Quốc-Trình — 16 Cité Immobilière 2e vote — Hanoi

LƯOM LẶT

Kính tế!

TRONG khi một trận đánh nhau kịch liệt giữa hai quân Trung-Nhật đương diễn ra ở Bắc Bình, tiền dân Mỹ ở đây đứng treo lá cờ Hoa Kỳ lên cửa sổ để tuyên bố rằng mình là dân Mỹ. Họ khò khò làm mới mua được và phải giá rất đắt đáng. Mỗi lá cờ giá trị một đến ba đồng đô-la vàng, số tiền này ngang số tiền công của một người thợ cả trong tuần lễ.

Nhưng họ lấy làm ngạc nhiên hết sức khi xem lại ở lá cờ nào cũng có đề dấu hiệu « Made in Japan » (làm tại Nhật Bản).

Những nhà xuất sản Nhật thật đã nghĩ đến đủ mọi sự!

(Voilà, Paris)
T. A. dịch

Mũi cao và mũi tẹt

THỨC ăn và khí hậu có nhiều ảnh hưởng đến khuôn mặt.

Vì dụ như người ta nhận ra rằng dân cư các nước ở hướng nam thì da mặt bao giờ cũng nâu nâu, và những dân miền xích đạo thì đen cháy. Nhưng có bao giờ các bạn tự hỏi: tại sao mũi của người da đen lại ngắn ngắn và to rộng?

Cũng chỉ vì không-khí ở đó nóng dữ dội; họ cần phải thở nhanh và bắt không-khí vào từng hơi ngắn.

Lại còn một thì da khác để hiểu hơn là dân Ấn-Độ (Mexico) có mũi núi thì mũi nhỏ và trái lại, dân Ấn-Độ ở đồng bằng phải đeo những cái mũi tẹt đi, hai lá mũi rộng; vì nhiệt độ ở đồng bằng rất cao.

(Mickey)

Nước Cà-phê

CÁC bạn uống cà-phê nếu để ý đến những điều sau này của máy viên độc từ mới tìm thấy:

— Một chén nước cà-phê để trong ba phút chỉ có một ít chất *cafeine* lẫn với chất *tanin*.

Chất này giúp độc chất kia nên không nguy hiểm.

Nếu để tới mười phút mới gồng, chất *tanin* có nhiều thêm ra. Nước cà-phê

đỏ không tốt; người uống phải sơ mặc chớng đau dạ dày. Nhưng nếu các bạn cho sữa, cho đường vào cốc nước đó thì không việc gì hết.

(Mickey)
Đào-Khánh dịch

2000 bức ảnh trong một giây

RỒI đây, trên màn ảnh, máy «cinéma» có thể chụp chậm lại cho ta xem đường đi của một viên đạn sau khi rời khỏi miệng súng. Được như vậy là nhờ một cái máy quay phim kiểu mới của nhà khoa học người Đức, Bristand, nó chế ra. Cái máy đó có thể chụp được 2000 bức ảnh trong một giây. Ta nên biết rằng những máy quay phim hiện thời, trong một giây chỉ chụp được có 24 bức ảnh và những máy tốt nhất dùng chụp ảnh để chiếu chậm cũng chỉ được 192 bức là cùng.

Một thứ tiếng nhiều người nói nhất

TIẾNG Tàu hơn 400 triệu người nói (phần nhiều là người Tàu) Sau đến tiếng «Áng-Lê», có 200 triệu người thường dùng; Rồi đến tiếng Nga, tiếng Đức, tiếng Ấn-Độ, tiếng Pháp và tiếng Y-pa-No...

Cuốn tự từ mới nhất của nước Anh có tất cả 400.000 chữ, còn cuốn tự từ của Paraguay chỉ có 1.000 chữ thôi.

Tính ra trong một năm, một người học « xoàng » nói 25.000 chữ khác nhau, người học rộng, đã đọc nhiều, nói 35.000 chữ, còn các nhà buôn sách, các nhà báo nói tới 50.000 chữ khác nhau, nhưng trong số đó có chữ chỉ dùng một lượt mà thôi.

Theo «Robinsin»
Đức Lộc

Nạn tự tử ở Nhật

MỘT số đồng thanh niên Nhật, vì lòng khàng khái, vì trí muốn bảo toàn danh dự, tự cầm dao mổ bụng để tự sát (*harakiri*).

Nhưng cũng có nhiều người thất vọng vì đường tình ái, hoặc chán nản

— Bức ảnh này tôi chụp vào hồi còn giữ chức Thủ-sư.
— Ở đâu thế, hờ cừ?
— Ở rạp Quảng-lạc.

được công danh những bao phen lận đận, nên cũng muốn bỏ nợ đời bằng cách tự vẫn ở những nơi vắng vẻ.

Vì thế ở Tokio ai muốn đi thăm các núi lửa thì các nhà chức trách buộc phải lấy vé khứ hồi để ngăn ngừa nạn tự tử.

Năm 1935, bản thống kê của Chính phủ cho biết gần một nghìn thanh niên đi thăm núi lửa Mihara nhưng không thấy trở về!

Nhiều nơi vắng vẻ khác cũng được những khách chán đời chọn để yên giấc ngủ nghìn thu; như hang Kamakura, mỏm đá Soma với hòn cu lao Amakusa.

Nguyên nhân nạn tự sát đó phần nhiều vì tình, nhưng cũng có khi vì mê tín nữa. Một chứng cứ: đàn bà Nhật tin rằng những ai để vào năm Hi-no-uma (năm Ngựa lửa; cứ 60 năm lại một lần; năm cuối là 1906) thì theo dự đoán của đạo chúng, phải tự giết chống mệnh mới mong sống được. Vì vậy những ai sinh vào năm đó không ai lấy chồng hết và tới tuổi xuân xanh, họ sinh chán nản nên đành « chìm châu đầm ngọc » cho rồi!

Chính phủ Nhật có nhiều ngựa nã đồ. Nên những ai một mình thì thăm các nơi trên kia đến có lính kìn theo đi. Các hội từ thiện của phụ nữ cũng tham dự vào việc đó. Nên trên các đường cái thường có biển đỏ: Các bạn đừng vội chán đời. Chúng tôi có thể khuyên các bạn những điều khó giải quyết.

(Extrême Occident :
Marc Chadourne)
Mạnh-Phan thuật

nhân đạo

CỦA MỌI NGƯỜI

Lương-tiền-sinh đáng hỏi câu thục nữ thêm nữa có được không?
— **Miền là người dưng phép không nên vì tưởng vô lương ruộng bỏ người vô trước nếu người đó không phạm tội thì xử!**

3. Phép của Lương-tiền-Sinh có để học không? — Không có một điều gì là bị truyền, khó hiểu, phép giảng rất rành mạch, rõ ràng, trai, gái, già, trẻ, đã quen biết nhau, hay chưa quen đủ là trí thức hay ít học, ai thì hành cũng dễ dàng như y trong thời gian rất ngắn. 4. — Học phép của Lương-tiền-sinh có được nếu vợ chồng những muốn giữ suốt đời hết mọi người không còn một ai hiểu biết hành cũng có được không? — Được lắm chúng tôi cam đoan bao giờ cũng giữ rất bình tĩnh có bạn trở lại bạn nào vì lòng cho chúng tôi lo rõ ràng nhiều người biết. 5. — Học thuật của Lương-tiền-sinh có hại phép? Cách trả tiền thế nào? — Về học thuật nhân đạo đó. Lương-tiền-sinh có hai phép: Trung-đẳng-phép và Siêu-đẳng-phép, Trung-đẳng-phép dùng vật làm học kỹ, tinh khiết, ai tình rất nóng hân, là phép hộ mệnh cho mọi người. Siêu-đẳng-phép rất linh diệu, dùng nước luyện phép theo cách thần kỳ, đồng chai tóc khi làm như người yêu. Trong thày mặt, tin khác người yêu và thân quyến (ai tình nào đức trong khi luyện phép) đón chào trong vòng rất nhẹ liệt, chân tâm, ai cũng vui lòng nghe theo những điều

sở nguyện. Phép này khoa học gọi là Viễn cảm ám thị pháp (suggestion mentale à distance) ứng dụng vào ai tình rất linh diệu và kỳ diệu. Trung-đẳng-phép 3p00 Siêu-đẳng-phép 6p00. Người tây-quan và trường học hỏi trả gấp đôi giá tiền mỗi bang. Người lao động Trung-đẳng-phép 2p00 Siêu-đẳng-phép 5p00. Về những phép này, bản hội tiếp được nhiều lễ tạ, giấy khen của các thân hào trí thức đã biết học từ lâu. Cũng có phép 4p00, là giúp lực của trường tiên sinh không giảng. Ngoài phép hóa yêu, Lương-tiền-sinh còn phép Chiêu-tài, nói đàn đàn đây, buôn may bán chạy, rất cần cho sự phát đạt doanh nghiệp buôn bán, hãy viết thư hỏi,

THÈ LỆ HỌC PHÉP

Gửi recomandé tên tuổi và mandat số tiền bằng phép muốn học đến người quản lý. Trong thư hứa hẹn và một số tiền (tùy tâm người học) sau khi đã được loại chỉ tinh trường. Số trích một nửa giúp các hội phúc. Đơn học có điền chi muốn hỏi và muốn để công chờ đợi thì viết rõ trong thư: « Cảnh tôi thế này... tôi muốn thế này... Lương-tiền-sinh xin xét, nếu ứng dụng trong trường hợp đó, xin gửi phép contre remboursement. Tên tuổi tôi... ở tại...

Cần hỏi địa chỉ, gửi lá tem trả lời, gửi lại contre remboursement thêm 0p80 trước phí. Người muốn học phép gửi recomandé, sinh tiền 0p20 tem.

Thư và mandat viết tên người Quản-lý

M. ĐỨC, professeur Villa des Roses, Yên-Khê Phủ-Lý — Tonkin
Cae bạn nên giữ mãi tờ chương trình này đã đăng trong báo chí chúng tôi chỉ thông tin các bạn biết trong thời hạn rất ngắn thôi. Bắt đầu từ Décembre 1937 giá phép tăng gấp rưỡi.

ĐỒNG BỆNH

HÀI KỊCH BA HỒI MỘT CẢNH của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo)

ÔNG VĂN — Vâng, cũng được (ông Đán nằm xuống ghế nệm dài) 1ac duỗi thẳng chân ra. Thế, nhắm mắt lại. Không ngủ nhưng cũng nhắm mắt làm như ngủ. Thôi, bác năm nghĩ, tôi về nhà. Nhớ hai giờ sau lại uống một thìa nữa, một thìa thứ thuốc tôi đưa cho bác lúc này ý mà... Chốc tôi bảo cháu mang thuốc tiêm sang cho bác. Đưa cả người *infirmier* sang nữa. Vời lại đem lễ áo sang bác xoi... Phải ăn nhiều hoa quả mới được... À, bác vẫn ăn cơm rau thối đấy chứ... Nhớ nhé, rất kiêng thịt, cá, mỡ màng.

ÔNG ĐÁN — Vâng, tôi ăn cơm toàn với rau đậu.

ÔNG VĂN — Thế thì tốt lắm. Thôi, tôi về đây.

ÔNG ĐÁN — Mời bác ngồi chơi đi.

ÔNG VĂN — Thôi, tôi về... Nhớ hai giờ sau uống thuốc.

ÔNG ĐÁN — Vâng.

ÔNG VĂN — Kiêng thịt, cá, nhất là mỡ.

ÔNG ĐÁN — Vâng.

ÔNG VĂN — Ăn cơm với rau đậu.

ÔNG ĐÁN — Vâng.

ÔNG VĂN — Thôi, chào bác.

ÔNG ĐÁN, *ngồi dậy* — Xin...

ÔNG VĂN — Ấy cứ nằm. Nhớ ăn nhiều hoa quả.

ÔNG ĐÁN — Vâng.

ÔNG VĂN — Thôi, chào bác năm nghĩ, tôi về.

ÔNG ĐÁN — Không dám, chào bác.

ÔNG VĂN, *ra đến cửa* — Nhớ hai giờ sau uống thuốc.

Ông Văn ra

LỚP VII

ÔNG ĐÁN rồi BÀ ĐÁN, SÙNG, THỰC

ÔNG ĐÁN, *ngồi dậy nhìn ra cửa, rồi đứng lên, đánh diêm hút thuốc lá, nhìn cười* — Đàng lẽ mình phải kiêng thuốc lá kia đấy... Thuốc là hại thần kinh. (suy nghĩ) Bao giờ

đến kết cục?...
BÀ ĐÁN, *ở buồng bên bước ra, ngo ngoe nhìn* — Bác nghĩ về rồi à?
ÔNG ĐÁN — Bác nghĩ về rồi.
BÀ ĐÁN, *nhìn xuống đất* — Giới ơi! nhà với cửa! (gọi) Sùng!

Sùng ra.

BÀ ĐÁN — Thu dọn đi, chứ để mà thờ đấy à?... Khờ quá, tôi cũng đến chết với ông...

ÔNG ĐÁN, *đưa mắt ra nhìn* — Bà lời thôi lắm. Bà không nhớ tôi ốm à.

Sùng với một những mảnh vỡ.

BÀ ĐÁN — Nhưng ông điên cũng phải vừa vừa chứ, thì thầy trò tôi mới kịp thu dọn. Ai lại mới từ sáng đến giờ đã hai con rồi.

ÔNG ĐÁN, *gật* — Bà lời thôi lắm.

Ông Đán vùng mở cửa ra đi.

BÀ ĐÁN — Đấy, mấy xem. Sùng ạ, ông rồi ra đến điên thật mất thôi.

SÙNG — Vâng, bầm bà tha tội cho con, chứ không khéo ông điên thực rồi.

BÀ ĐÁN — Cậu cứ sáng nay có xoi cơm nhà đấy chứ?

SÙNG — Bầm bà, con cũng không thấy cậu con dặn gì. Thế thì chắc cậu con xoi cơm nhà đấy ạ.

Co tiếng chuông điện.

BÀ ĐÁN — Máy thu dọn mau cất xuống nhà, chẳng khách đến chơi kia kia. (Nói một mình) Hay lại ông nghĩ đấy? (gọi) Thục, ra mở cửa.

Thục vào.

THỰC, *mở cửa* — Lay bà ạ.

TIẾNG BÀ HAI, *ở ngoài* — Bà có nhà không?

THỰC — Bầm, có ạ, bà con có nhà.

Thục ra. Sùng cũng mang thùng mảnh vỡ.

LỚP VIII

BÀ HAI, BÀ ĐÁN

BÀ HAI — Lay bà ạ.
BÀ ĐÁN — Không dám, lay bà ạ.
BÀ HAI, *cuối* — Hé hé bé hé. Sắp sửa đi thì vửa.

BÀ ĐÁN — Cái gì thế, bà? Sắp sửa gì thế?

BÀ HAI — Còn sắp sửa gì nữa! Đờ nếu chứ còn gì nữa? (hà giọng) mười phần xong đến tám, chín rồi.

BÀ ĐÁN, *vui mừng* — Chứng bà nói chuyện việc hôn nhân của cháu Hương?

BÀ HAI — Vâng, chứ còn chuyện gì nữa. Buồn cười lắm bà ạ, lại chính ông nghĩ gọi ra trước.

BÀ ĐÁN — Chính ông nghĩ gọi ra?

BÀ HAI — Vâng. Tôi hôm qua tôi lại chơi đờng bà nghĩ. Bà nghĩ đi vâng, chỉ có mình ông nghĩ ở nhà.

Tôi chưa dám đã động gì đến việc cưới xin, chỉ nói chuyện về bệnh trạng ông nhà. Thế rồi ông nghĩ ngắm nghĩ bảo tôi: « Gia được cái

Lau nó về làm đầu ông ấy để nó trông nom săn sóc cho ông ấy thì ông ấy mới khỏi được ». (trời) Ông nghĩ kêu bà không biết chiều ông

thông.

BÀ ĐÁN, *cuối* — Ai mà chiều được. Muốn chiều, lấy vạ về về để nó chiều cho.

BÀ HAI — Thế rồi ông ấy phản nản với tôi câu này, bà ạ. Ông ấy bảo kể cậu Hương thì tình nết cũng

khá, mà hai nhà chơi thân với

nhau, kể thì thông gia với nhau rất

nhều. Nhưng hôm ông thông sang

chơi có nói chuyện đến cậu Hương,

thì ông nghĩ lên cơn mê, thành thử

ông thông tưởng ông nghĩ không

bằng lòng. Bà nghĩ cũng bảo ông

nghĩ rằng ông thông giận ông nghĩ

lắm. Thế rồi ông nghĩ thì thăm bảo

tôi rằng có lẽ vì ức giận bạn mà

ông nhà ốm.

BÀ ĐÁN — Ông nghĩ bảo thế à, thưa bà?

BÀ HAI — Vâng. Tôi liền nói hùn

mại vào, tôi bảo hai nhà chơi thân

với nhau như thế mà chả thông

gia với nhau thì rất đáng tiếc. Rồi

tôi khen mỗi cậu cứ nhà, tôi lại

khen lấy khen để có Lan. Về sau

tôi bảo ông nghĩ rằng để tôi nói với

ông thông bà thông, chứ chả khi

nào ông thông lại giận ông nghĩ.

Ấy, câu chuyện đến đấy thì tôi về,

vì ông nghĩ có té-lê-phôn gọi.

BÀ ĐÁN, *hi hửng* — Chả nói giầu

gì bà chứ cái Lan mà lấy được

thằng Hương nhà tôi thực là nó

tốt số lắm đấy.

BÀ HAI — Vâng, chứ gì!

BÀ ĐÁN — Không phải là tôi

khoe khoang con tôi, nhưng nó

ngoan ngoan nết na lắm kia, bà ạ.

Sữa NESTLÉ
Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương bệnh, v. v.
ở Trung-ky, Bắc-ky và Cao-Mên

Bà HAI — Vâng, chính thế. Với lại, vì thế tôi mới nhận làm mỗi chữ.

Bà ĐAN — Thế, pha nước máy. *Tiếng đá ở nhà trong*

Bà HAI — Thôi, xin bà chườm cho. Tôi phải chạy đi dâng này có chút việc của.

Bà ĐAN — Ấy, bà ngồi chơi coi nước đã chín.

Bà HAI — Quả thực tôi bận, bà cho khi khác? Tôi chỉ kịp tạt vào đây báo cái tin mừng với bà mà thôi. Thôi, lay bà a.

Bà ĐAN — Tôi không dám. Cảm ơn bà nhé. Thôi việc trà đêm của hai cháu, chúng tôi nhờ cả ở bà đấy (hà giọng). Chả nói giấu gì bà, hai cháu cũng ra nhau lắm.

Bà HAI — Hé hé hé hé, thế thì càng hay. Thôi, lay bà a.
Bà ĐAN — Không dám, lay bà a.

Bà Hai ra.

LỚP IX

Bà ĐAN, SÙNG, rồi THỤC

Bà ĐAN — Sùng!
SÙNG — Dạ!

Sùng vào

Bà ĐAN — Mày có biết ông đi đâu không?

SÙNG — Bẩm, chắc ông con lại sang ông tham Tiếu hay bên ông hẳn Song hay là bên ông...

Bà ĐAN — Mày đi tìm ngay ông về cho tao.

SÙNG — Vâng.

Sùng ra.

Bà ĐAN — Chuyện này thì thế nào cũng khỏi hẳn bệnh. Hừ! mưu mẹo thế mà khá!... Thực chả ai ngờ!... Nhưng mình phải... (phá lên cười) Hì hì hì!... Được rồi... (tạt cười) Thực!

Thục vào.

THỤC — Dạ!

Bà ĐAN — Mọi sang ông nghị xem có câu cứ ở bên ấy không, mời về tao hỏi ti việc.

THỤC — Vâng.

Bà ĐAN — Nói câu về ngay.

THỤC — Vâng.

Thục ra.

LỚP X

Bà ĐAN rồi ÔNG ĐÁN

Bà ĐAN — Người lạ! Suốt đời lúc nào cũng bày mưu lập mẹo, từ việc lớn đến việc nhỏ. Mà mưu mẹo thì làm khi trẻ con quá đi mất.

Không biết sao chuyện này lại gặp trùng thế. (cười) Thôi tha hồ mà lý dặc, mà giờ những gì... những gì ra, mà giờ khoa tâm lý ra lóc minh...

ÔNG ĐÁN, bước vội vào — Cái gì thế, bà?

Bà ĐAN — Lâm gì mà ông cưỡng lên thế? Chỗ có gì cũ. Bà Hai vừa ở đây về. Bà ấy chờ ông mai.

ÔNG ĐÁN — Bà ấy chờ tôi?

Bà ĐAN — Phải, bà ấy chờ ông để nói chuyện về việc thăng cử.

ÔNG ĐÁN, toáng — Thế sao?

Bà ĐAN — Không xong.

ÔNG ĐÁN — Không xong? Vô lý!

Bà ĐAN — Vô lý thực, nhưng không xong. Mà không xong là vì mưu mô của ông.

ÔNG ĐÁN — Là vì mưu mô của tôi? Càng vô lý quá!

Bà ĐAN — Thì đấy! Vô lý với không vô lý thì sờ sờ ra đấy. Người ta không già thì ông bảo sao? Để ông cho có gã con gái cho con ông mới là có lý hay sao?

ÔNG ĐÁN, ngồi ôm đầu suy nghĩ — Vô lý!

thế? (ông Đán vẫn đáp) Ô hay kia, nói đùa đấy mà. (Nhưng ông Đán con tức lên chẳng nghe thấy gì, vẫn đáp) Thôi chết rồi, có lẽ ông mắc bệnh thần kinh thật rồi chăng!

ÔNG ĐÁN, ngồi hay tay ôm đầu lăm lăm — Vô lý!

Bà ĐAN — Bả bảo tôi nói đùa ông đấy mà. Ông nghị thuận gả cái Lan cho thằng Hương rồi, nhưng ông ấy lại sợ ông còn giận ông ấy không thêm hối con ông ấy cho con ông...

ÔNG ĐÁN, vẫn ngồi yên lặng, mãi sau mới ngẩng lên mỉm cười — Ừ, có thể chứ! Thế nào, đầu đuôi thế nào, nói cho tôi nghe, bà.

Bà ĐAN — Nhưng này, ông đóng vai ốm giả mãi không khéo thành ốm thực thì khôn đấy.

ÔNG ĐÁN, cười — Không khi nào!

Bà ĐAN — Thế sao chỉ có mình tôi với ông mà ông cũng đập?

ÔNG ĐÁN — Tục thì đập đấy chứ có phải đến đâu. Với lại quen tay cũng có.

Bà ĐAN — Quen tay! quen tay thế thì tại hai cho tôi lắm, ông a. Tôi xin

— Thế à! Ở thế à! Ừ, có thể chứ (cầm chén, đưa đập toáng soảng) Ừ có thể chứ!

Cửa mở toang ra, ông nghị Văn chạy vội vào.

LỚP XI

Thêm ÔNG VĂN

ÔNG VĂN, đứng cương — Lại đập rồi. Đã đến sau hai giờ phải cho ông ấy uống thuốc! Hẳn lại quên rồi. Khó không!

Hạ màn thơi mau

Hết hồi thứ hai

HỒI THỨ BA

Văn cảnh trên

LỚP I

ÔNG NGHỊ VĂN

ÔNG VĂN — Quái! thằng Sùng sai đi mãi không thấy về, từ đây đến hiệu thuốc làm gì mà đi lâu thế? (mỉm cười (tự phụ) Xem nào!

Thầy thuốc có kém mình không nào! Đã bảo mình cứ xem sách tra khảo mà chữa lấy vẫn hơn.

Hừ! thầy thuốc chữa mấy tháng không ăn thua, bây giờ mình chữa cho bác thông, lại nhân thể chữa luôn cho mình, thì cả hai cùng sắp khỏi rồi. Học nhiều mà làm gì!

(có tiếng cười nói ở ngoài cửa) Tiếng ai như tiếng cái Lan... Ừ, phải rồi.

TIẾNG HUƠNG, ở ngoài cửa — Thì có hay vào chơi.

TIẾNG LAN — Thôi, xin anh để em về.

TIẾNG HUƠNG — Mời em vào chơi một lát đã. Bây giờ chúng mình đã là fiancés rồi, em còn giữ gìn làm gì. Vào chơi chóng anh kể hết sự bí mật của cái bệnh Neuras-

thénie cho em nghe.

VĂN (chau mày) — Những sự bí mật của cái bệnh neurasthénie?

TIẾNG LAN — Vâng thì vào chơi. Nhưng anh đừng giấu em một tí gì đấy nhé. Bệnh của bác thế nào lại là một sự bí mật được, anh phải kể hết, như anh đã hứa đấy.

VĂN — Bệnh bác Thông là một sự bí mật! Là chưa? (chạy ẩn sau cái màn dây, gùn chôn bả giậy).

Hương, Lan vào.

(Còn nữa)

Khái-Hưng

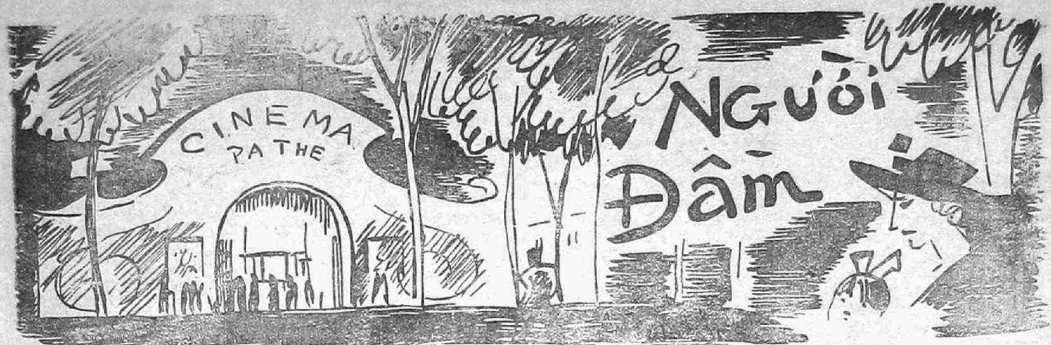
VUA IN XONG 10 VẠN SÁCH ĐỀ TRUYỀN BÁ CÔNG ÍCH CHO QUỐC DÂN

AI MUỐN XIN BIỂU

Co-Quan Bài-Trừ Hoa-Liêu chuyên chữa bệnh phong tình được phép thành lập từ 20 Mai 1936, quốc dân ai nấy điều rõ. Hiện nay có nhiều chi-điểm đại-lý đã lan khắp mọi nơi, chuyên bán những dược phẩm như thuốc số 666 (Antiblenn 666, 0p50) chữa bệnh lậu khỏi trong 6 ngày; số 915 (Antispiro 915, 1p00) cải tử hồi sinh bệnh giang-mai trong 24 tiếng đồng hồ; thuốc số 301 (Antichanero 301, 1p00) chữa khỏi bệnh Hạ-cam trong 48 tiếng đồng hồ, và còn nhiều những thứ thuốc như Antistaeu blanc 450, Fortigrossesse 306; Antihéreditvénérien 4.220, génitoleconstitua 1210....

Chư Co-Quan Bài-Trừ Hoa-Liêu vừa trích tiền quỹ ra in 10 vạn sách chuyên nói căn nguyên các bệnh phong tình. cách chữa, cách dùng thuốc, đề phát không cho ai nấy điều biết cách đề phòng gián dị... cách chữa ít tiền và khỏi hẳn. Vậy ai cũng nên lấy ngay một quyển đó làm cẩm nang để đề phòng mỗi khi cần dùng đến. Muốn lấy sách của Co-quan Bài Trừ Hoa-Liêu xin đến những nơi sau này:

Hanoi, 15 phố nhà Chung, Halphong, 37 Phố Cầu-Đút, NamĐinh, 28 phố Champeaux, Huế, Thanh-Niên 43 Phố An-Cứu Tháibinh, 97 Jules Piquet, Vinh, 59 Maréchal Foch, Camphamtho, Phạm-quốc-Toàn Họcole Đổng-Vân, Phủ-nho-Quan Thành-phủt Commerçant, Thanh-Hóa 72 Route Bèn-Thủy et 6 Grand'Rue Haiduong, 25 Maréchal Foch, Ninh-Binh, 41 Rue du marché, Việt-Trì Đổng-Bình-Chiến Rue Việt-Lợi.

Hôm ấy ngày thứ hai, nên tôi người đi xem. Trước cửa rạp chớp bóng Pathe chỉ lơ thơ có đám bầy cầu học sinh đứng nghếch đầu nhìn mấy cái quảng cáo lớn trên tường. Một hai người lính Tây đi vơ vẩn, miệng ngậm thuốc lá, tay dắt túi quần, điệu bộ lơ đãng và buồn tẻ. Hình như họ không có việc gì chơi gì nữa, nên bất đắc dĩ phải đi xem chớp bóng vậy.

Khi tôi bước vào trong rạp, giờ hãy còn sớm. Tuy vậy hàng ghế «lá» và hàng nhất cũng đã đông người ngồi, loạn la người Pháp. Tôi đi vào dãy ghế hạng nhì, chọn một chiếc ghế ở giữa. Tất cả đồ hơn một chục người ngồi gần rìa rạp cũng một hạng với tôi.

Lập tức, tôi chú ý đến một người đàn ông cách tôi mấy ghế, đang quay sang phía bên nói chuyện với một cô gái nhỏ. Cái cảm tưởng tôi có trước nhất là sự ngạc nhiên. Một người Pháp, mà lại một người đàn bà, ngồi ở hạng nhì lẫn với người Annam! Tôi tự hỏi tại sao người đàn ông ấy lại không lấy vợ, hay ít ra về hạng nhất, để ngồi chung với những người Pháp sang trọng mà tôi thấy bề bề và mãn nguyện trên các dãy ghế kia? Chúng ta quen nhìn thấy người Pháp ngồi ở hạng trên, đến nỗi tôi không thể tưởng-tượng được rằng họ có thể ngồi ở các hạng dưới. Cũng không một lúc nào tôi có cái ý tưởng rằng người đàn ông kia không có đủ

hiền để trả cái vé hạng nhất. Tôi nhìn thấy, cũng như tôi, những người Annam ngồi chung quanh đều tỏ mò nhìn vào người đàn ông. Nhưng họ nhìn một cách sống sượng và chăm chú quá: trong những con mắt đó, đôi khi lại thoáng qua một tia lạnh đậm và ác cảm nữa.

Người đàn bà Pháp hình như cũng nhận thấy thế, nên bà ta như thu mình cho nhỏ bé lại, và luôn luôn cúi mặt xuống tờ chương trình để trên lòng. Có lẽ quy ở trên ghế bên cạnh quay lưng lại môn ảnh, chơi đùa với cái mũ da của mẹ. Có thỉnh thoảng cất tiếng cười và huýt sáo miệng: lúc ấy bà mẹ vội vàng đưa mắt nhìn quanh, rồi ra hiệu bảo con im. Và cái nhìn của bà ta rụt rụt, e lệ quá, khiến tôi ái ngại và cảm động.

Đột nhiên, tôi tin chắc rằng người đàn bà đó, và đứa con, mới ở Pháp sang bên này. Thật phải. Vì bà ta có cái vẻ lạ lùng bờ ngỡ của một người mới bước chân đến một nơi xa lạ, chung quanh những người khác giống không hiểu mình. Và cái vẻ rụt rụt, nhún nhún mà ta không thấy ở nhiều người đầm đã sống lâu ở bên này.

Tôi ngắm nhìn bà ta với một cảm tình chân thật mà tôi không ngần cảm được. Bà ăn mặc rất giản dị, loàn một màu đen. Có lẽ bà để tang, Tang cha mẹ, người thân thích hay chồng? Không biết tại sao, tôi chắc chắn bà đã mất,

để lại cho bà cả gái bé kia. Mỗi khi cô bé quay lại phía bên này, tôi lại nhận thấy hai người — hai mẹ con — giống nhau quá: cũng cái khuôn mặt trái soan, những mớ tóc vàng, và nhất là đôi con mắt to, đưa chậm chạp, lúc nào cũng như nhìn ra ngoài xa.

Một vẻ buồn lãng lẽ và trầm mặc phảng phất trên nét mặt người đàn bà đó. Thỉnh thoảng bà ôm lấy con ghì chặt vào lòng, như se lại trước cái ác cảm mà bà thấy ở chung quanh. Hai mẹ con thủ thủ với nhau những câu tôi không nghe rõ, nhưng lời đoán đây về mặt yêu và đắm thắm.

Khi trong rạp tối đi, tôi cũng không nghĩ đến xem phim nữa. Bao nhiêu chủ ý của tôi đều đặt vào người đàn bà. Tri tôi tưởng-tượng cái đời của bà ta, một người đàn bà hạng trung lưu bên Pháp, một người làm công có lẽ, vì chồng chết nên chán nản sang thuộc địa để xa mà quên đi. Tôi cảm thấy bà ta tro tro quỉ quỉ, bờ ngỡ quá ở nơi xa lạ này. Tôi hiểu cái buồn và cái lạnh lẽo của bà, lúc này có lẽ đang mơ màng nghĩ đến quê hương ở lân bên kia, cái làng nhỏ ở sườn đồi, cái chuồng nhà thờ cao trên bụi cây, cánh đồng cỏ mảy con bò đứng đĩnh, bên cái suối trong mà bọn chi em ban cùng làng đang quỳ đắp quần áo trên bàn giặt. Tôi đã đọc nhiều tiểu thuyết của người Pháp quá, nên có thể

tưởng tượng được rõ rệt cái đời của người bên ấy. Cho nên tôi hiểu cái nỗi nhớ thương quê hương xứ sở của bà.

Có lẽ bà quen như ở bên Pháp, nên mới lấy về hạng nhì. Có lẽ bên ấy, hạng nhì đối với bà là to rồi. Bởi thế, bà không biết ở xứ thuộc địa này, một người đàn bà Pháp không bao giờ lấy về hạng ấy, để ngồi lẫn với những người Annam chúng tôi. Tôi muốn báo bà ta rằng: chỗ ngồi của bà không phải ở đây, ở những dãy ghế trên kia, giữa đám người kia là bình đẳng với bà.

Khi đèn bật sáng trong giờ nghỉ, bà giắt con đứng dậy, lách khe ghế đi ra. Đến trước mặt tôi, bà nhìn tôi một cách dụi dụi, và rụt rụt phép:

— Xin lỗi ông.
Giọng nói của bà ngọt ngào, không có chút gì là kiêu ngạo. Tôi ít khi được nghe một người đầm nói với mình lễ phép như thế. Tôi chợt nghĩ đến cái lễ độ nhã nhặn của người Pháp, của những người Pháp thật, những người Pháp chưa bị cái hoạn cảnh bên này làm xấu đi, cái lòng nhân từ rộng rãi, cái tình cảm đôi đũa của người đàn bà Pháp, lúc nào cũng sẵn sàng tha thứ và cúi mình trên những nỗi đau khổ của người ngoài. Và tôi thấy cái ý muốn được thần tiên, hiểu biết những người đàn bà ấy.

TRUYỆN NGẮN của THẠCH-LAM

Chỉ giúp mười điều tâm massage tự ý làm lấy cho người thêm đẹp. Mời các bà các cô lại xem các máy Âu-Mỹ tổ sửa đẹp người.

Mời Tiều-Thư lại MỸ-VIỆN AMY tổ sửa

Soins de beauté anglais et americains - Massage et maquillage modernes, elegants

liều một hộp kera, phân, chi son hay brillante: Oyster (Con hến) Houbigant, Tokalon, Cheramy, Lenthier, Coty, Forvil, Orsay, Rosemail, Eclador, Cutex, Luxuria, Lesquandien, Klytia, Innoxa, Simon Ricais, Rimmel hay Roger v. v. nếu mua từ 0p00 giờ lên. Răng sữa thêm trắng bóng đẹp, bằng máy và Email-dent: Răng đen đánh trắng bằng máy và Email-dent: rất trắng đẹp bóng, đánh rất êm. — Da trắng mịn tươi đẹp mới 2p00, 3p00 một hộp — Dùng phân lại xoa hóa chất này, da không khô hạn, nước da tươi mịn mãi. Tóc giải, nhuộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông, giữ, lông mi dài cong cong cả (thời nhân, không còn vết thâm, không phát lại, nốt sần nơi mắt, đều giá 1p. 2p. 3p, một hộp — Tóc mọc, giảm má, tàn nhang sạch hẳn, se, lông mày mọc theo, vết son trên đen, gầy, héo, nở vú, (tròn đẹp mãi) đều giá 2p, 3p, một hộp. Nốt ruồi, nốt cơm, ríng trắng, nốt da, 0p50, 1p, một hộp — Trị da rần, nước nhỏ mắt đen sáng, đều giá: 1p. 2p, một hộp — Thuốc trị nếp lại tươi da, xanh tóc, (tóc) 2p, 3p, một hộp — mầu phấn, mầu da, lựa dùm rất hợp. Dip, dao, kéo, Massoelin 1p50, mặt nạ cao-su, đồ sơn tóc giá 3p80, 8p00, 26p00, rất dỏ sửa sắc. Máy uốn lông mi 1p00. Hàng mới giá hạ.

Ở xa xin gửi lịnh hóa giao ngân, lấy hàng ở nhà giặt thếp hay ga rồi trả tiền tại đây. Hỏi gì xin kèm tem để trả lời.

Chuyên tổ sửa và bán ở MỸ-VIỆN AMY 26 Phố Hàng Than, Hanoi

Tôi theo ra ngoài rap, thấy hai mẹ con bà đứng ở đầu hè, nhìn mặt nước hồ Hoàn-kiểm phẳng lặng như tấm gương. Trong đám người đi xem, không ai để ý đến bà ta cả.

Một đứa bé con bán kẹo, lăm lét nhìn quanh để trông thấy cảnh sát, chạy đến gần bà giờ hộp kẹo ra trước mặt cô bé. Tôi nghe thấy tiếng cô bé đòi mua, rồi bà ta chọn mấy cái kẹo trong hộp đưa cho con. Vừa giờ vì lấy tiền, bà hỏi thủng, bé bán kẹo:

— Bao nhiêu?

Đưa ba giờ ba ngón tay ra hiệu,

xa. Bà ta hơi ngạc nhiên nhìn theo, và nét mặt lại trở nên buồn như cũ.

Tôi tự nhiên đem lòng thương mến người đàn bà Pháp ấy. Cái vẻ buồn rầu âm thầm của bà làm cho tôi cũng buồn lây. Tôi mơ màng ao ước người Pháp nào cũng tốt như bà: chúng ta sẽ yêu mến nước Pháp đẹp đẽ và rộng lượng kia bao nhiêu, và hai giống người khác nhau trên trái đất này sẽ hiểu biết nhau như anh em một nhà.

Lúc chớp bóng tan, trời bắt đầu mưa bụi và gió lạnh. Thấy hai mẹ

con tôi không duyên cớ.

Một buổi chiều, mấy tháng sau, tôi ở trong một hiệu thuốc tây đi ra. Bên hè hai chiếc xe koy vicia đỏ, một người đàn bà béo tốt và một cô gái bước xuống. Tôi sắp bước đi, bỗng nghe thấy người quát bằng tiếng ta hơi sôi:

— Xin cái gì nữa, đồ bù dù!

Tiếng nói hơi quen quen làm tôi quay lại: tôi nhận ra ngay là người đàn bà đã gặp trong rap chớp bóng. Nhưng không phải là người đàn bà ngày trước nữa: bà này là một bà đàn bà béo tốt, mặt đỏ lên vì giận dữ, đôi lông mày cong lại, đang xua đuổi mấy đứa trẻ ăn may bùa thiêu xúm chung quanh bà xin tiền:

— Allez, đi!

Cô bé con cũng niu lấy áo mẹ, giờ chân đá về phía những đứa trẻ khốn nạn kia, mồm mắng cáu mà có lẽ cô đã học được của anh bố:

— Cút, con khỉ...

Rồi cô dầm môi khinh bỉ và ghé lồm, lấy mũi xoa che mũi và quay mặt đi.

Tôi cũng quay đi, trong lòng bực tức và khó chịu. Một mối tức giận ngấm ngấm trong lòng tôi khi nghĩ đến người đàn bà ác nghiệt và hay gắt gỏng kia, lúc nào trề, miệng cũng sẵn sàng những câu chửi đối với người hèn kém, đối với người Annam mà bà học thói khinh bỉ đã quen. Và cô bé gái kia đáng lẽ có thể trở nên một người nhân từ và hiền biết, cô sẽ noi theo cái gương xấu người mẹ đã phò ra trước mắt.

Tôi buồn rầu nghĩ đến hai mẹ con người đàn bà Pháp nhũn nhặn và lễ phép mà tôi đã gặp một buổi chiều cách đây chẳng bao lâu.

Nhưng tôi không thấy bán khoán như trước nữa.

Thạch Lam

Hàng nghìn thiếu phụ đã tìm thấy hạnh phúc và ái tình nhờ ở cách gian dị này. Vì thế mà các thiếu phụ có được nước da đẹp đẽ của một thiếu nữ mà đàn ông rất yêu đương. Mỗi buổi sáng các bà các cô nên đánh kem Tokalon (màu trắng, không có chất nhờn) lên mặt và cổ throat sẽ có một sắc đẹp thiên nhiên, và nhờ thế mà phần đánh được đều, không bị lại thành lốm. Trong kem Tokalon (màu trắng) có chất kem thật tươi tốt, có dầu olive, cũng là nhiều chất bổ và làm cho trắng. Những chất ấy làm mất những tàn nhang lam cho các lỗ chân lông se lại, và chỉ trong ba ngày làm cho da trở xấu đi đến đâu cũng trở nên tươi tắn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngay hôm nay các bà các cô hãy nên bắt đầu dùng kem Tokalon (không nhờn), là thứ bỏ dưỡng cho da để. Thứ kem đó đã giúp cho nhiều thiếu nữ chiếm được tình yêu đương của vị hôn phu mình.

ĐẠI-LÝ: F. Maron A Rochat et Co. 45 Boulevard Gambetta - HANOI

miêng cười sung sướng:

— Bà xu, bà đầm!

Nghe câu trả lời của đứa bé, tôi thấy bà ta mỉm cười, lấy tay xoa đầu nó và hỏi bằng tiếng Pháp:

— Mày không lạnh ư, con?

Đứa bé nhe răng cười, lắc đầu rồi vội chạy vào chỗ tối vì nó đã thấy bóng thầy cảnh sát ở đằng

con bà lủi thủi đi trên con đường vắng, lời chỉ muốn chạy theo nói cho bà biết cái cảm tình đậm thâm của tôi, sự kính trọng của tôi trước một sự đau đớn, lòng mến yêu của tôi đối với một lòng nhân từ. Tôi lặng yên đứng nhìn theo đến khi hai người đi khuất vào bóng tối, rồi tôi thông thả trở về, trong lòng thấy bán khoán, bực

Nhiều Hàng mùa thu và mùa đông mới sang

Đủ mọi hàng tơ, lụa, len mag áo và manteaux đủ các kiểu, các màu rất nhã và hợp-thời. Nhưng toàn tơ tuyệt đẹp. Hàng tây hàng ta và hàng nội hóa.

CÓ BÁN ĐÚ LEN, GIẤ, ĐÈ MÂY QUẦN ÁO TÂY. Xin mời đến xem mẫu hàng. Viết thư thương lượng cho

MAI-ĐỀ

26, Phố hàng Đường HANOI

MỘT ÔNG THẦY BÓI ĐẠI TÀI...

Chỉ xem chữ ký mà đoán được tánh tình người ta. Ai muốn hiểu đời dĩ vãng tương lai mình ra sao, chỉ cần gửi chữ ký tên mình, tuổi và kèm theo ngân phiếu 7 hào hoặc 15 tem 5 xu cho Mère Khánh-sơn boîte postale 94 Hanoi trong 7 hôm sẽ rõ. Thân thể từ nhỏ đến già, vợ con, của cải, tình duyên, con cái, kẻ thù, bệnh tật. Ở gần xin mới lại (28 hàng bán trên) Bourria.

Cours de graphologie par correspondance. Học xem triết-lý bằng cách gửi thư, không biết xem, vì chính Mère Khánh-sơn đã đào tạo ra M. Nguyễn-huy-Yến ở Nam-kỳ, M. Ngô-vi-Thiết cũng mấy tháng nữa mới ra đời.

THOAT LY

TRUYỀN DÀI của KHÁI-HUNG

(Tiếp theo)

UANH cái bàn ăn giải chiếc khăn sơn màu vàng kẻ rọc và vẽ hoa xanh, gia đình ông phân

dang ngồi ăn cơm. Hồng liếc thấy các món ăn đã hầu tươm, và ông phán đã dùng đến món chuỗi trắng miệng. Nghe tiếng Hồng chào, ông không ngừng đầu lên, thần nhiên hỏi:

— Đã về đây à?
— Bà phán thì gọi Nhài lấy đĩa bát:

— Để chị ấy ăn cho xong bữa, cả nhà cũng vừa ngồi vào bàn đây thôi, chị ạ.

Rồi chừng thấy câu nói của mình hơi vô lý, bà bảo lấy tiếp thêm một khúc cá kho và một đĩa dưa. Hồng vẫn chấp tay đứng yên lặng nhìn mọi người.

— Thế nào, chị đã sắm đủ các thức rồi đây chứ?

Bà dùng cả đôi mắt cười nheo, và cặp môi mỏng khít nhách ra hai mảng tai để làm tăng cái nghĩa mỉa mai của câu nói mà bà cho là chua chát lắm. Chừng sợ Hồng không hiểu thấu, bà giải thích thêm:

— Các cô bây giờ van mình quá, đi sắm lấy đồ cưới cho

hợp với cái tuổi khá cao của hai người nữa. Bà liếc mắt nhìn chông mím cười nói tiếp:

— Chứ ngày tôi lấy thầy, ông bà sắm cho hết, tôi chả biết một tí gì về việc cỗ bàn, cưới xin.

Hồng tức nóng bừng mặt. Nàng còn lạ gì việc cưới xin của đi ghê, của người vợ theo ấy. Nàng đã toan đáp lại một câu thực sâu sắc, nhưng một sự lúng cựa làm cho nàng ứa nước mắt đứng im: nàng cảm thấy nàng có độc quá. Người ta sắp về nhà chồng thì nào cha mẹ, nào chị em săn sóc đến từng li từng tí, nghĩ đến từ cái chân, cái mán cho chí cái gương, cái lược, hộp phấn, lọ kem. Còn mình thì chỉ một mình tự lo liệu lấy. Nàng cũng tự biết thân biết phận lắm: Sự khi về nhà người ta nhem nhuốc quá thì sẽ bị người ta chê cười và khinh bỉ, nên hai ba tháng trước đây nghe bên nhà trai dục dịch xin cưới, nàng đã hết sức làm ra mặt chiều chuộng và phục tòng đi ghê để nhờ đi ghê xin cha cho một món tiền kha khá một chút. Quả nhiên mưu mô của nàng đã có kết quả: Hôm nàng xin đi Hà-nội, đi ghê đưa cho nàng ba trăm bạc mà bảo nàng sắm:

— Tôi đã cố xin cho chị ba trăm, nhưng thầy bảo chỉ có hai trăm thôi. Tôi phải bù vào một trăm tiền riêng của tôi cho đủ số ba trăm đấy. Không tin chị hỏi thầy mà xem.

Ông phán ngồi đối diện vợ liền mắng át:

— Mày làm gì mà xin những ba trăm? Sắm thì cũng sắm vừa vừa thôi chứ. Tao tiền đâu mà để mày trang sức như một bà hoàng thế?

Rồi ông quay sang phía bà phán, chau mày gắt:

— Tôi cho nó hai trăm là đủ lắm rồi, sao bà lại còn cho riêng nó một trăm nữa?

Bà phán cười:

— Nhưng chị ấy xin những ba trăm kia!

Vừa nói bà vừa dúi vào tay Hồng ba tờ giấy bạc và tiếp luôn:

— Thôi ông ạ, người ta một đời chỉ có một lần đi ở riêng thôi, ông cũng nên cho nó được rộng rãi một chút.

Hồng cảm động, tuy nàng thừa biết rằng đó chỉ là một lớp kịch khéo bài trí.

Hôm nay nghe mấy lời mỉa mai của đi ghê, Hồng càng thấy rõ sự giả dối của người ấy đối với mình. Nhưng nàng tự an ủi nghĩ thầm: «Và lại người ta yêu sao được mình kia chứ!»

Một câu mắng của ông phán làm nàng giật mình, hết mơ mộng:

— Con kia không ngồi mà ăn cơm cho xong bữa đi à? Còn đứng làm gì đấy?

Hồng sợ hãi khê thưa:

— Bẩm thầy, con còn no lắm.

Bà phán bĩu môi, kéo dài tiếng tiếng:

— Hay chị ấy chê cơm thừa không thêm ăn? Vậy Thảo bỏ

đũa bát dấy xuống bếp dọn mâm khác hầu chị, đi con.

— Mặc kệ xác nó, nó chẳng ăn thì đừng ăn!

Ông phán nói câu ấy ra chệu bực tức, rồi đứng dậy vào phòng trong để ngủ trưa theo đúng lệ hằng ngày. Hồng ngược cặp mắt oán trách nhìn đi ghê. Bà phán lại dẩu dĩa:

— Nói đùa đấy chứ, ăn cho xong bữa đi, con ạ. Cò còn ăn nhiều kia, ngồi xuống cùng ăn với cô cho vui.

Thảo cười ranh quái:

— Bẩm cô, chừng chị con đã ăn quá trên xe hàng rồi.

Bà phán hát các con gọi mình là cô như Hào và Hồng để người ngoài khỏi phân biệt tiếng «mợ» với tiếng «cô» mà biết rõ rằng mình là thứ nhất. Như thế, người ta sẽ tưởng rằng hai người con riêng kia là con mình và tiếng cô cũng chỉ như tiếng mợ mà trong nhiều gia đình các con dùng để gọi mẹ.

Bà phán cũng cười theo, hão hão con:

— Có lẽ đồ quạ mổ thì mới ăn quả trên xe hàng như thế, phải không chị Hồng?

Hồng không đáp, lẳng lặng qua hiên cầu đi xuống nhà dưới. Bà phán gọi dợt lại bảo:

— Hồng, thế nhất định mày không ăn cơm, phải không?

Hồng câu tiết trả lời buồn buồn sống:

— Không ăn!

Tức thì bà phán dẫn mạnh bát xuống bàn kêu la ầm ỹ:

— À! con này giỏi thật! Nó nói giống một giống hai với tôi!

Cho mày đi Hà-nội để mày học lấy những tình nết vô phép vô tác ấy phải không, con kia? ..

Các Ngài mua buôn hay mua lẻ các thứ pull'over, maillot, chemisette v. v., xin đòi cho được áo có dấu hiệu CÉCÉ máy thật là hàng tốt vì những áo CÉCÉ làm lại chính hiệu dệt CỤ CHUNG, một hiệu có tiếng là làm hàng kỹ và tốt

CỤ CHUNG
100, Rue du Coton — HANOI

Sắp xuất bản

tập thơ
bên đường

từ sách «NGÀY MỚI»
In giấy Bouffant: 0\$50 của Lữ-giang

Hay cô sắp đi ở riêng ở tây rồi thì cô định vượt quyền tôi ngay từ bây giờ đây?

Ông phán nằm trong phòng ngủ, thét ra:

— Bà cứ để mặc xác nó, có được không? Hoài hơi mà dấy báo cái con người rắn mặt rắn mày ấy, cái đồ khôn nạn ấy.

Bà phán được thể, gào càng to: — Nhưng không dạy bảo, rồi thì về nhà người ta nó bèn xấu bèn nhuộm tôi cơ.

Tý và Thảo nghe mẹ mắng nhiếc chị, vui thích nhìn nhau khúc khích cười.

Trong khi ấy thì Hồng nghiêm nhiên đứng mặc nước vô chậu thau để rửa mặt, đang điệu thân nhiều và bình tĩnh. Những lần kịch gia-đình như thế, nhắc đi nhắc lại trong đời nàng đã có tới hàng trăm hàng nghìn lần, và chỉ còn làm cho nàng khó chịu trong giây lát mà thôi, rồi vì thói quen nàng lãnh đạm quên đi ngay.

VII

Từ đó, bà phán càng cay nghiệt đối với Hồng. Hình như bà thấy Hồng sắp thoát ly sự áp chế của mình thì bà cố hành hạ vót vát kéo lại: Còn mười hôm nữa Hồng sẽ không ở hẳn dưới quyền bà. Chỉ nghĩ tới điều đó, bà cũng đủ tức lộn tiết lên rồi.

Hồng lại như khiêu khích thêm: «Lúc nào nó cũng nhơn nhơn vác cái mặt tự phụ của nó lên». Câu mắng ấy đủ tỏ lòng căm giận của bà phán mà cũng tỏ được cái thái độ của Hồng trong mấy ngày sau khi ở Hà-nội về. Hồng không tự phụ, nhưng nàng cố nặn sự lãnh đạm, thân nhiên của mình ra. Có khi nàng để bà phán nói luôn trong một giờ, không đáp lại, không cãi lại nửa lời, vẻ mặt tươi tỉnh, hơn hờ nữa. Thấy thế, bà phán càng uất lên.

Nhưng ông phán thì đã bắt đầu khó chịu, vì ông đã hơi nhìn rõ sự ức hiếp thái quá của vợ và sự khuất phục hoàn toàn của con. Đàn ông nóng nôi, hiểu sao được lòng thâm trầm của đàn bà. Cái dáng điệu, những cử chỉ mà ông phán cho là nhu mì, khuất phục, ông cố ngó đầu rằng đó chỉ là sự khiêu hấn.

Một hôm, giữa một tấn kịch như thế, ông phán ở tòa về. Về mặt ông mỗi một buồn rầu. Lương quyền của ông hồng hồng ửng đỏ trên hai cái má gầy và sấu. Cặp mắt ông lơ dờ nhìn thẳng khi ông đi qua phòng khách để vào phòng trong, như không trông thấy bà vợ ngồi chễm chệ trên sập gụ, và tai không nghe thấy tiếng thét bỏ bô của bà ta.

Thấy cha về, Hồng lặng lẽ xuống nhà sắp cơm, để mặc đi ghé ngồi gào một mình.

Lần đầu, ông phán lên tiếng: — Bà ơi! Tôi xin bà đi.

Câu khuyên can của chồng như gáo dầu tưới vào đồng lửa, bà phán càng gào to hơn, hai tay đập xuống sập ầm ầm. Chẳng đứng được ông, phán thân đến

— Thế à? Chẳng chồng nó chết rồi! Nào, xem nó có còn tự phụ...

Ông phán thở dài, yên lặng quay đi. Cứ chỉ ấy vụn nhắc bà phán nhớ đến lòng thương: bà hối hận, tự thẹn.

— Khô! nhưng nó chết về bệnh gì thế, ông?

— Bệnh thương hàn.

— Sao ông biết?

— Tôi vừa nhận được giấy thếp của ông tuần.

— Thương hại nhỉ!

Câu phán nản của bà phán chẳng đủ tỏ chút lòng thương hại của bà. Chẳng ông phán cũng nhận thấy thế, nên ông bảo vợ:

— Bà đừng mắng mỏ nó nữa nhé?

Bà phán đã đẹp lòng tức giận, nhưng nghe chồng nói, bà lại muốn bùng bùng nổi lên:

— À! ra ông phải dạy tôi mới biết thương hại con ông, phải không? Đã thế, thì gái này chẳng cần nữa... Đấy, mặc kệ bố với con, có mà đi đánh nhau.

Ông phán chỉ kịp suy s u y t mây tiếng k h e kh e: Hồng đã cầm chõng bát và nắm dưa đi theo bếp Kiến bưng mâm lên.

— Hồng ơi...chị Hồng ơi.

— Dạ.

Nghe vợ gọi con, ông phán lo lắng liếc mắt ra hiệu bảo đừng nói cho nàng biết cái tin đau đớn kia vội. Nhưng bà phán điềm nhiên bảo Hồng:

— Tinh có nóng nảy, chị đừng giận có nhé!

— Đồng cho là trước mặt cha, đi ghé dương đồng vai từ mẫu. Nàng cười nhạt đáp lại:

— Không, con có giận có đâu! Bà phán cười hóm hờ:

— Chị giận có thì chị giận đời!

Về mặt bà hồng hào lên, cặp mắt bà trở nên hiền lành, cặp môi bà bớt mông, cái cảm bà bớt lồi: Bà như trở lại vì sung sướng.

— Thảo, so dưa cho chị. Chị để em, chị ngồi đây.

Bà kéo Hồng ngồi xuống chiếc ghế bên cạnh chỗ bà, chiếc ghế của ông phán mọi bữa. Hồng đã hơi cảm động:

— Có để mặc con.

— Thì ngồi xuống đây mà lại.

Trông bữa ăn, bà phán luôn luôn gấp tiếp Hồng như tiếp khách. Hồng nghĩ thầm: «Cố lẽ có ta đòi chiếu lược rồi chăng. Minh phải cần thận đề phòng mới được!... Dẫu sao cũng chỉ còn mấy hôm nữa mình đã thoát cái nhà này rồi.»

Song nàng không khỏi buồn rầu, khi nàng ngắm nét mặt trầm tư của cha. Cha nàng vẫn có tinh ít nói, nhưng hôm nay nàng nhận thấy sự im lặng của cha có vẻ phiếm muộn, chán nản hơn: «Hay thầy nhận được tin phải về hưu trí? Chẳng có lẽ, vì thầy cũng chẳng nghèo gì, và ít lâu nay, thầy vẫn nhắc đến luôn rằng thầy muốn nghỉ... Hay thầy phiên vì thấy đi ghé ác nghiệp với mình!» Cái ý tưởng ấy lâu cho nàng vui thầm.

Ăn xong buồng dưa bát, ông phán vào phòng trong nằm nghỉ liền, quên cả dùng món tráng miệng. Hồng hỏi đi ghé:

— Thưa có, thầy con hôm nay làm sao thế, nhỉ?

Bà phán nhìn về phía buồng, đáp:

— Chẳng thấy lại khó ở qua loa đấy thôi, chứ gì.

Rồi bà mỉm cười nói tiếp:

— Mặc kệ! mấy cô con ta ăn dết-xe với nhau cũng được.

Bà đứng dậy mở cánh cửa tủ khám lấy lọ mút mận mà một người khách buôn ở Ninh-giang biếu ông phán đã lâu, nhưng bà vẫn cất kỹ để chờ khi có khách quý sẽ đem ra thết.

— Ăn thôi, chị ạ, để dành lâu ngày, mát ngon, phí đi.

Bà chia cho Tý và Thảo mỗi người ba quả, rồi đẩy lọ mút đến trước mặt Hồng:

— Ăn đi, chị.

— Vàng, có để mặc con.

Hồng liếc mắt nhìn đi ghé, lòng lo lắng tự nhủ thầm: «Chẳng hiểu sao có ta lại bỗng dưng thay đổi hẳn tính nết thế này!»

(Còn nữa)

Khải Hưng

bên vợ thì thăm nói vào tận tai:

— No chết rồi!

Bà phán kinh ngạc, miệng bà hốc:

— Ai? Ai chết?

— Chẳng Thân ấy mà!

— Chẳng Thân? Chẳng Thân nào?

— Chồng con Hồng ấy chứ còn ai nữa.

Bà phán không giấu nổi sự sung sướng bùng bốt:

COMPTOIR COMMERCIAL
59 Rue du Chanvre Hanoi
LUNETTERIE EN TOUS GENRES
& POUR TOUTES LES VUES

NGÀY MỚI

TRUYỆN DÀI của THẠCH-LAM

(Tiếp theo)

XUÂN lơ đãng trả lời :
— A... có lẽ.
— Hôm nay ở rạp chiếu bóng bờ hồ có chiếu phim hay lắm.

Xuân quay lại, đứng dựa lưng vào tường, đáp :
— Chớp bóng thì chán chết. Tôi chả đi xem bao giờ cả.

Trường không nói gì. Chẳng nghĩ muốn khuyên anh nên đi xem chớp ảnh, hay đi dự những cuộc giải trí không có hại như thế, nhưng không phải lúc nói nên Trường lại thôi. Bà phán và Dung cũng yên lặng, nghĩ ngợi.

Lan vui vẻ vỗ hai tay vào nhau như reo mừng :

— Phải đấy. Phim ảnh tôi nay hay lắm, anh Xuân đi và cho chúng tôi xem với, Chị Dung đi nhớ ?

Dung vội vàng nói :
— Tôi chả đi xem đâu, tôi cũng không thích xem chớp ảnh.

Nàng hiểu ý Lan muốn cho Xuân với nàng cùng đi xem, như vợ chồng những gia đình khác. Nhưng đã lâu lắm Xuân không cùng đi đâu với nàng nữa. Dung sợ bây giờ Xuân lại băng lòng đưa nàng đi ; không phải nàng không thích, nhưng tự Xuân không muốn nàng, và nếu có nghe theo lời Lan, nàng cũng không muốn có những sự ép buộc như thế. Nàng đã bị đau khổ nhiều lần rồi, nên bây giờ Dung tự kiêu trong cái lãnh đạm của mình.

Bà phán bảo Lan :
— Có thì cái gì cũng thích đi xem. Nhưng tiền đâu mới được chứ.

Lan đương vui bỗng buồn ngay 3 ét mặt lại, rồi cúi xuống mân mê cây vò trong âu trầu, hai môi mím chặt. Đôi mắt trong và ngày thơ của Lan đã trở nên nghiêm nghị, và trên vầng trán sáng của em, Trường nhận thấy thoáng qua một vẻ lo ngại.

Nghe mẹ nói đến tiền, Trường sực nhớ đến cái mục đích của mình khi về thăm nhà. Chờ lúc mọi người không ai để ý, chàng ra hiệu cho chị, rồi đứng dậy bước đến phía cửa. Dung theo ra.

Trường hỏi nhỏ :
— Thế nào chị ? Chị đã nói với mẹ hộ em chưa ?

Dung lắc đầu đáp :
— Chưa, vì tôi biết hôm nọ mẹ

cũng chả có. Tôi đã đi hỏi vay riêng nấy người chị em bạn học chủ, nhưng không được.

Trường lưỡng lự, rồi hỏi :
— Anh ấy đã có tiền chưa ?
— Có rồi.

— Thế bây giờ chị nói với mẹ cho em đi.

Dung quay vào lại gần bà phán, cúi xuống nói thì thầm. Mẹ Trường gật đầu vẫy chàng lại gần :

— Con đợi một lát rồi mẹ đưa cho.

Trường vàng lời ngồi xuống ghế, trước mặt mẹ. Xuân gập quyển sách mà từ nãy chàng vẫn để xem trên mặt tủ, rồi như người mới quyết định một cách chắc

chắn, chàng đi lại bên bác áo với lấy mũ.

Bà phán nhìn theo con, ngập ngừng. Xuân đi ra gần đến cửa, là mới gọi :
— Nay... anh...

Xuân quay lại, hơi bất ý, đôi lông mày cau lại.

— Cái gì a ?
— Anh đưa tiền cho tôi, còn cho em nó mượn lấy giờ.

Xuân lặng lẽ thò tay vào túi áo lấy tập giấy bạc. Chàng đếm riêng ra một tập, bỏ lại chỗ còn lại vào túi, rồi để tập bạc trên bàn, trước mặt Trường. Bà phán vội tay cầm lấy.

Trường nhìn Xuân hỏi :
— Chỗ này là bao nhiêu đây ?
— Hơn ba chục.

Bà phán để tập giấy bạc xuống bàn, dịu dàng nói :
— Anh đưa thế này sao đủ tiền. Tiền nhà, tiền ăn, trảm thứ tiền đều trông vào anh cả, mà chúng này thì sao đủ.

Xuân tỏ vẻ khó chịu, không nói gì. Bà phán tiếp :

— « Đã mấy tháng nay, anh đều đưa thế này cả. Anh tiêu gì mà nhiều thế ? » Yên lặng một lát, bà thêm : « Anh không biết nghĩ một chút nào cả. »

— « Không biết nghĩ ! » Giọng Xuân trở nên gắt gỏng : « Mẹ bảo không biết nghĩ thế nào nữa. Con

cũng phải có những món cần tiêu chứ, số tiền còn lại đây vì tất đã đủ. »

Không đợi Xuân nói hết, bà phán lớn tiếng :

— Anh tiêu gì, tiêu chơi bời, tiêu đi hát xướng ấy có phải không ? Tôi còn lạ gì những món cần tiêu của anh nữa.

Xuân không đáp, hai tay rút túi quần, đi đi lại lại trong phòng. Bước chân chàng mỗi lúc một gấp và nhanh thêm.

Không khí trong nhà trở nên nặng nề và khó chịu. Hai mẹ con lại sắp cãi nhau vì tiền, như nhiều bận khác đã xảy ra. Dung và Lan sợ hãi, ai nấy đều cúi mặt xuống, cũng ước mong cho cuộc đối đãi chóng xong, nhưng không dám dự phần vào. Trường ngồi yên lặng, trong lòng đau đớn cho mẹ và cho anh đã mất cái tinh thần của mẹ còn vì một việc nhỏ mọn. Chàng thêm trách anh đã không biết chiều lòng mẹ. Một mối hận khoan bứt rứt làm can. Để đề nén cái rung động chàng thấy trong người. Trường cầm cuốn bút quẹo ghế ngược trên bìa quyển sách ở trước mặt.

Trường muốn xin mẹ thôi đi, nhưng bà phán cứ nói, như muốn chửi hết cả những nỗi tâm tư trong lòng.

— Anh chỉ biết nghĩ đến mình anh thôi. Vợ con anh ở nhà không nhìn gì đến, con anh nó ốm anh cũng mặc, chỉ đi chơi bời suốt ngày đêm, rồi đem tiền cung phụng cho người khác. Anh không biết mấy tháng nay tôi đảm công mắc nợ bao nhiêu. Nhưng anh cần gì.

Xuân vung tay giận dữ, bước tới mở cửa, quay lại gắt :

— « Ô, bà nói tôi khó chịu lắm. Không để cho người ta yên một chút nữa ». Rồi chàng xấp cửa đến sầm một cái, bước vội ra ngoài đi.

Ngồi bứt trong tay Trường sực mạnh trên lo giấy, mực bán tung cả vào áo. Chàng cầm quần bút lên xem, có chỗ mới cách bình tĩnh, như không để ý gì đến những sự mới xảy ra :

— Thôi xong, gây mất ngồi bứt rồi.

Lan đến gần Trường, cúi xuống nhìn :

— « Anh làm hỏng mắt ngồi bứt

Lậu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh lậu để lâu hoặc chữa không khỏi có thể sinh ra nhiều biến chứng nguy-hiểm, lở ngọc-quản (balanite), ăn xiên ra ngoài (défren-tite), xung khớp xương (arthritis) v... Kịp dùng thuốc lậu số 13 của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué - Hanoi

sẽ được khỏi mau và chắc-chắn. Giá 0p50 một hộp.

Tuyệt-nọc kiên-tinh hoàn - Trong thuốc có 7/10 chất bô và 3/10 chất sắt-trùng. Lợi tiểu-tiền, tống hết nọc độc toxine và 1m đường tiểu chóng lên da. Một hộp dùng 5 ngày, giá 1p50

Nhận chữa khoán đàn ông, đàn bà.

của em rồi còn gì nữa. Bất đến ánh day.

Hai anh em nói những câu vãn vơ đầu đầu. Trường không dám nhìn về phía mẹ. Bì phẩn ngồi yên không động đậy, về mặt buồn rầu. Mấy giọt nước mắt lặng lẽ chảy trên đôi má đã hấp lại vì lo nghĩ.

Trường thấy lòng mình thất lại. Một cái chán nản ở đầu trán ngập vào tâm hồn chàng. Trường khẽ đứng dậy, bước ra cửa.

Dung theo ra, giữ chàng lại ngoài hè, đưa mấy tờ giấy bạc : - Chú không cầm về mà tiêu à ?

Trường lắc đầu : - « Không cần nữa, chị ạ ». Chàng chần lẩy tay Dung, bảo : « thời chị vào đi », rồi rảo bước mau đi khuất vào bóng tối.

CHƯƠNG VI

Trường qua phố hàng Trống đi ra phía bờ hồ. Chàng vừa bước vừa nghĩ ngợi, không để ý đến cảnh vật chung quanh mình. Những người đi và xe cộ mở đầu trước mặt chàng, và những hình ảnh khác nổi lên rõ rệt. Trường nghĩ đến những sự vừa xảy ra ở nhà. Cái mái tóc đã gấu bạc, những vết rạn sâu trên trán và cái vẻ lo nghĩ của mẹ hiện ra trong trí nhớ chàng. Trường đi ngược lại về ký vãng, đến những ngày còn hàn vi ở An-lâm, những ngày mẹ chàng còn phải tần tảo buôn bán để nuôi con. Trường nhớ lại cái cửa hàng tạp hóa nhỏ, sơ sài và đầy bụi bặm ; những quả bầy hàng sơn đen đặt trên xếp cánh cửa bức bàn, những ngày hàng ế, chờ đợi không có người vào mua.

Trường buồn rầu nhận thấy mẹ, đến bây giờ, vẫn không được sung sướng. Chàng tự trách mình sao không nghĩ đến nhà mà chỉ nghĩ riêng đến mình. Nếu chàng không thôi học, có phải đã có thể giúp đỡ được mẹ không ? Trường lại nghĩ đến nếu không lấy Trinh, nếu cứ nghe theo lời há phẩn mà lấy cô Hảo, chàng bây giờ đã giàu và sung

sướng. Trong tâm can Trường dần dần nảy nở một cái ý ham muốn và ghen tị : Trường thêm muốn cái địa vị của Tiến, một người vừa có danh vọng lại vừa có nhiều tiền. Nhờ đến căn nhà tối tăm và nhỏ hẹp chàng sắp về, đến cái ngõ khuất khúc và bần tiện chàng sắp đi qua. Trường thấy thấm thía cái nghèo nàn khôn khéo của mình.

Gió lạnh trên hồ đưa lại làm Trường rùng mình. Chàng thoáng thả đi trên bờ, nhìn mặt nước đen loáng ngập những đường ánh sáng-vàng từ các ngọn đèn chiếu xuống.

Bỗng nhiên, Trường đứng lại, đứng yên ; tim trong một tiếng khiêu vũ đưa ra tiếng đàn trầm bổng. Chàng lắng tai nghe ; người ta có lẽ đang họa một bản âm nhạc buồn ; tiếng đàn êm ái và du dương bao bọc lấy Trường và làm rung động tâm hồn chàng. Trường thấy tự nhiên nổi dậy trong lòng một nỗi nhớ nhung những vầng trời xa lạ và rực rỡ mà chàng vẫn mơ màng trong các truyện đã đọc. Một dãy những ô tô mới nguyễn mà đẹp đẽ đồ ỏi và hê; qua khe cửa kính Trường thấy trong tiệm đầy ánh sáng, những cặp trai gái lịch sự đang bước theo dịp đàn.

Cái cảnh âm cúng và giàu có ấy làm Trường nghĩ đến cái nghèo khổ của mình ; chàng lại nghĩ đến những người cùng nghèo như chàng, ở lại những xứ đầu đầu, cũng đứng ngoài trời gió lạnh mà ngắm nhìn cái cảnh đầy đủ xa hoa trong những chốn ấy chơi sang trọng. Trường thấy bình như mình khổ sở thêm lên.

Đêm đã khuya, Trường mới quay đi ; con đường phố yên lặng và vắng vẻ dưới ánh đèn. Trường thấy cũng lạnh lẽo và trống rỗng như tâm hồn mình.

(Con nữa)

Cùng các anh em chị em cựu học sinh trường THĂNG-LONG

Chúng tôi cựu học sinh trường THĂNG LONG thay mặt số đồng anh em chị em cũ đóng lập một hội « Ai hữu cựu học sinh trường THĂNG LONG ».

Vậy anh em chị em, ai hưởng ứng hoặc có ý kiến gì muốn gom góp xin lại hay biên thư cho anh Đặng Trần Đường (44 Richard Hanoi).

Sau những cuộc trao đổi ý kiến ta sẽ lập một ủy ban tạm thời và bắt đầu làm việc.

Bồ thị Thịnh	Giáo học
Mai-sĩ Đoàn	Sinh viên trường Thuộc
Vương văn Hết	Buôn bán
Phạm kim Luân	Buôn bán
Nguyễn đình Ninh	Maison S. T. A. R.
Lương văn Thành	Sinh viên
Ngô văn Thông	Thư ký hóa xa Văn Nam
Vũ công Uân	Thư ký
Nguyễn đức Ưng	Sinh viên

CHỈ CÓ HIỆU

Chấn Long

Số 9 Phố Paul-Bert (gần nhà hát tấu Hanoi)

là có đủ các kiểu giày phụ nữ Tân Thời và các kiểu ví đầm (sac pour dames) rất đẹp.

BÁN KHẮP CỞI ĐÔNG-PHÁP

Tại 30 Đường Thánh Hanoi N° 30 Rue de la Citadelle (gần cinéma Olympia) Tél. 326 PHÒNG KHÁM BỆNH BÁC SỸ

CAO XUAN CẨM

151 ngày tại đại học đường Paris Nguyên Trung-kỳ bệnh viện quân đội

HOA LIÊU BỆNH NỘI THƯƠNG CHỨNG

THAM BỆNH : Matin : 9h à 12h Soir : 3h à 6h

Có phòng dưỡng bệnh và hộ sinh

Cần kíp mời về nhà lúc nào cũng được.

HỒNG KHÊ

88 phố Huế (chợ Hón) Hanoi - Téléphone 755

Kể có tới trăm nghìn vị thuốc, hiện nào chả có bán thuốc lặn giang-mai, thế mà không ai để ý đến, duy chỉ có hiệu thuốc Hồng-khê là ai cũng biết tiếng. Hễ cứ nói đến Hồng-khê là người ta nghĩ ngay đến thuốc Lặn, Giang-mai rồi. Vì ai có bệnh không cứ mới hay kinh niên, uống Thuốc Lặn Hồng-khê số 30 mỗi hộp 0p60 là khỏi rớt, ai bị bệnh giang-mai nhẹ hay là nhập cốt sinh ra làm bệnh nguy hiểm uống Thuốc Giang-mai Hồng-khê số 14 mỗi hộp 0p60 cũng khỏi triết noc, nên nhiều người biết tiếng và ai cũng đều nói rằng : Bạo lặn giang-mai không uống thuốc Hồng-khê chẳng tài nào khỏi rớt.

Các chi điểm và đại lý nhà thuốc HỒNG KHÊ - Bắc-kỳ. - Hong Hoàng-vân-Thập, Hải-dương Quang-Huy, Thái-là-Xp Vinh-Thành, 36 phố Tiên-Sinh Hanoi, Phúc-an-Dương, Ninh-bình Sùng-Quang, Port wallot Phúc-Lộc, Ông-Bí Lê-vân-Quý, Lạc-quy Việt-Hưng, Đại-An, Ninh-Bình Ich-Trí, Bắc-Giang Cát-Lợi, Hanoi, Long-xuân-Quý, Nam-dinh Việt-Long, Ich-sinh-Dương, Thái-Bình Tiến-Ich, Cao-Bằng Vinh-Hưng, Hưng-yên Kim-Dức, Mộc-châu Ngô-xuân-Nhật, Bắc-Ninh Văn-Sinh, Yên-bay Đông-Tuân, Hải-phong Anh Dzan 761 Paul Doumer, Hagiang Phuong-kim-Thy, Phuly Trần-gia-Thuy, Trưng-Kỳ - Vinh Tamyk, Tourane Battien, Sơn-giang, Phanrang Từ-sơn, Nhatrang sơn-giang, Pleiku Nguyễn-đức-Bà, Tuyhoa Nguyễn-quang-Thoang, Quang-ngãi Cẩm-Hưng, Huế Battien, Faifo Hồng-Phát, Tam-quan Huỳnh-chá-Thanh, Thanh-hóa Giông, Quinbon Phạm-Tổ, Tuy-Hóa Thanh-Tâm, Cầu-Giát Đông-xuân, Bông-sơn Diệp Thanh-Thanh, Bình-định Nguyễn-đức-Phổ Nam-kỳ - Mỹ-thò Hòa-hoa, Tra-vinh Quán-bán-Hồ, Rạch-gá Vạn-Hoa, Gò-quao Nguyễn-văn-Moan, Bontre Tân-thanh, Thudamot, Phie-dinh Nguyễn-đức-Phổ Nam-kỳ - Mỹ-thò Hòa-hoa, Tra-vinh Quán-bán-Hồ, Rạch-gá Vạn-Hoa, Gò-quao Nguyễn-văn-Moan, Bontre Tân-thanh, Thudamot, Phie-dinh Hưng-Thái, Long-xuân imp. Hữu-Thái, Dakao Đức-Thắng, Saigon Nguyễn-thị-Kính, Cần-thơ, Nguyễn-văn-Nhiều, Sóc-trang Trường-Xuân, Saos. - Phontuoi Quang-thọ-Dương, Ngô-vân-Huynh, Đào-văn-Cầm, Đông-vân-sang. Thakhek Chung-kỳ, Savanakhek Bàng-Giang, Pakse Nguyễn-văn-Cầu, Beneng Trần-vân-Trà Nguyễn-vân-Bát, Xiêng Khonang Phạm-vân-Trương, Wentiane Đô-đinh-Tảo. Phnom-penh - Nguyễn-vân-Chú v.v. Thế là đại-đầy thuốc Hồng-khê rớt để nà tại

CHỮA TỪNG CỎ

(Tiếp theo trang 906)

Anh Thế Lữ: « vì Tân Việt nam có là tâm, nên buộc *Ngày Nay* phải trả lời theo cách đó »

Anh Ng-tường-Lân: « chỉ xin anh em chú ý vào chỗ là tâm vì nó là điều tối kỵ cho người viết báo. »

Anh Ng-mạnh-Chất: xin nói thêm; không thể trách báo *Ngày Nay* cái lỗi bắt buộc được, vì nó là tờ báo hải hước... »

Chủ tịch nói: « thời anh em mọi người phát biểu ý kiến thế là đủ, bây giờ xin anh em quyết nghị một cái đi. »

Anh Ng-tường-Lân nói: « trước khi anh em quyết nghị, tôi xin anh em bỏ ngoài những việc ác cảm hay tình cảm riêng mà xử theo điều quang thẳng của mình. »

Trao đổi ý kiến và danh từ một hồi, anh em toàn thể biểu quyết 6 điều: »

1) Trong cuộc bút chiến không được có tà tâm (*mauvaise foi*);

2) Trong cuộc bút chiến không được nói vu sai sự thực (*calomnie*);

3) Trong cuộc bút chiến không được bới đời tư, trừ khi những cuộc bút chiến về chính trị khi cần nói đến đời chính trị của ai;

4) Không nên kết liễu cuộc bút chiến bằng kiện tụng;

5) Không nên kết liễu cuộc bút chiến bằng ù ðả;

6) Nên cân nhắc những chữ dùng trong cuộc bút chiến và không nên dùng những chữ thô bỉ quá đáng.

Chiều theo nguyên tắc đó để xét đoán thì trong cuộc bút chiến này, đồng nghiệp *Tin-Việt-Nam* đã phạm vào điều thứ I (tà tâm - *mauvaise foi*); điều thứ II (vu-không - *calomnie*); điều thứ III (nói đến đời tư trừ những cuộc bút chiến về chính trị, khi cần nói đến đời

điều thứ V (kết liễu cuộc bút chiến bằng ù ðả) và điều thứ VI (không cân nhắc những chữ dùng trong cuộc bút chiến và dùng những chữ thô bỉ quá đáng). Còn đồng nghiệp *Ngày Nay* đã phạm vào điều thứ năm: không nên kết liễu cuộc bút chiến bằng ù ðả, và thứ sáu: không cân nhắc những chữ dùng trong cuộc bút chiến... và đáng lẽ phạm cả vào điều thứ tư bỏ buộc không nên kết liễu cuộc bút chiến bằng pháp-luật, nhưng đồng nghiệp *Ngày Nay* đã chịu theo sự xử đoán của anh em mà không nhờ tới pháp-luật nữa, thì điều đó được miễn nghị.

Trước khi giải tán, anh chủ tịch hỏi thóc: « ban thẩm phán danh dự của chúng ta hôm nay không được để mọi ban đồng nghiệp, nhưng cũng có một số khá đồng, cái số khá đồng ấy đã biết quan tâm đến danh dự chung của làng báo và đã làm một việc có ý thức. Nó không có quyền bắt buộc ai phải theo, nhưng đã có một cái dư luận chung để cảnh cáo những ban đồng nghiệp khác sau này đứng mặt phải những điều đáng phàn nàn như trong cuộc bút chiến vừa qua. Nó lại có thể nâng lấy cái kết quả là ban đồng nghiệp *Ngày Nay* đã chịu phục tùng trước dư luận của anh em mà không mượn đến pháp luật. Mong rằng lần đầu, một việc làm này nay chưa từng có trong làng báo xứ ta, nó sẽ có ảnh hưởng tốt và sau này mỗi khi có sự xích mích xảy ra giữa ban đồng nghiệp, chúng ta có thể hóa giải bằng cách này mà không cần đến pháp luật phán xử nữa. »

Biên bản làm ngày 20 Octobre 1937

Le Président: Trần Huy Liệu

Le Secrétaire: Ng-trọng-Trạc

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages	0p09
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.09
Ramotte de 100 — quadrillé multiple	0.70
Plumier laqué, couvercle chromes	0.90
Compas s/panoplies : 15 et 4 pièces	0.65 à 0.35
— plats nickelé reversible double usage	1.00
— plats nickelé en pochette	3.10 - 1.63 à 0.98
Nécessaire scolaire à 4 pièces pochette cuir	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE
HANOI - HAIPHONG

Viễn Đông lập bản

Hội Đồng-Pháp đăng hùn vốn 4.000.000 phôi hàng, một phần tư đã góp rồi Công ty hành động theo chỉ dụ ngày 12 tháng 10 năm 1916 Đăng bạ Hanoi số 419

Món tiền lưu trữ 858.550\$71

(Tính đến ngày 31 Décembre 1936 đã hội hoàn vốn tại cho người đã góp)

Hội Đồng Pháp sáng lập nên bởi hội lập bản to nhất hoàn cầu Hội Séquanaise lập bản, Hội Pháp Quốc

Ở số 4 đường Jules Lefebvre, Paris

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở HANOI số 32, Phố Paul Bert. - Giấy số 892

Số Quận-ly ở SAIGON số 88, Đường Charner. - Giấy số 21.833

Bảng số hùn tiền về tháng Septembre 1937

Mở ngày thứ ba 28 Septembre 1937 tại số Quận-ly ở số 68 đường Charner SAIGON do ông DISSES, Quan Biên-ly ở SAIGON, chủ tọa, ông DINH VAN HAU, Hội đồng quản hạt ở BENTRÉ và ông NGUYEN HẮC TONG, Đốc-bộ-sứ-hưu-tri ở CHOLON dự-tọa.

Những số trúng nhận theo số đã quay ở bảng xe ra

Danh sách các người trúng số Số tiền hoàn lại

TARIF A

Những số đã quay ở bảng xe ra: 1.32 - 216 - 15 - 84 - 1728 - 2700 - 2167 - 211 - 1210 - 2350 - 979

1.272	Mme LE THI HUONG, buôn bán, 2 phố Ông Nguyễn, Kienan (phố 4 và 5), Hải Phòng (phiếu 100\$)	400.00
13.726	M. RIBEIRO, 155 phố Bonnal, Hải Phòng (phiếu 100\$)	400.00
17.766	M. NGUYEN NGOC KHOANG, 7 phố Ông Nguyễn, Hải Phòng (phiếu 100\$)	400.00
20.467	M. VU DINH SAN, 214 phố Belgique, Hải Phòng (phiếu 100\$)	400.00
21.241	M. TCHEN PING KIU, buôn bán, 37 phố Ông Nguyễn, Hải Phòng (phiếu 100\$)	2.000.00
25.240	Mlle ALLÉGRINI, Baogiang, Hải Phòng (phiếu 100\$)	400.00
29.352	Mme TRINH THI DIEN, Thanh mỹ, Tân An (phiếu 100\$)	1.000.00
30.279	M. TRINH VAN CHINH, dit Hai Chinh, 76 phố Ông Nguyễn, Hanoi (phiếu 100\$)	

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: hoàn vốn 100%

Những số đã quay ở bảng xe ra: 2047 - 2894

20.437	Phiếu này chưa không góp tiền tháng này	
58.594	Phiếu này chưa phát hành	
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn	
	Những số đã quay ở bảng xe ra: 2847 - 1533 - 222 - 1386 - 1974 - 236 - 1819 - 2881 - 537 - 2970 - 2860 - 2824 - 1864 - 2878 - 1345 - 1331 - 1815 - 1669 - 473	
24.557	M. NG. XUAN CUONG, Tang-phủ Giadinh (phiếu 200\$)	200.00
29.076	M. MAI VAN NAM, Thư ký ở trường hàng ngạch Thanh-nông, Saigon (phiếu 200\$)	200.00
32.860	M. NGUYEN VAN BOI, kế toán, Vinh mỹ, Bectieu (phiếu 500\$)	500.00
35.824	M. Jacques LAUTARD, H phố Chavossieux, Hải Phòng (phiếu 1000\$)	1.000.00
37.864	M. NIAN SENG, ở nhà Ông Nhai-Liem, An quang lưu Trovich (phố 5 và 200\$)	200.00

Lần mở thứ ba: khởi phát góp tiền tháng

Những người có tên sau này trúng số miễn trừ

từ giá kê ở cột thứ nhất có thể báo lại ngay theo

gia tiền kê ở cột thứ hai.

Những số đã quay ở bảng xe ra: 2317 - 564 - 1940 - 1548 - 2275 - 2434 - 2535 - 289 - 2739 - 207 - 2141 - 327 - 1125 - 45 - 2970 - 1072 - 276 - 561 - 424

17.045	Mlle NG. THI SUONG, ở nhà Ông Nguyễn-trung-Tham, Dônghê (phiếu 200\$)	200\$00	116\$50
20.555	M. VO VAN SA, G, liệp may, 15 phố Van Vuillien-hoven, Thanh-bien, (phiếu 200\$)	200.00	115.00
32.144	M. DONG MANH CHU, kỹ-trưởng, Trại-huân, Yên-bay (phiếu 200\$)	200\$00	112.80
44.070	M. NG. VAN TU, làm ruộng, làng Quỳnh-Lam, Quàng-yên (phiếu 200\$)	200.00	107.20

Lần mở số sau định vào ngày 28 Tháng mười bảy năm 1937 hải chia góp

sáng tại số Tổng-Cục ở số 32 phố Trang-Tiền (Paul Bert) HANOI.

Chắc là ngài muốn có được một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải để dành một số tiền nhỏ.

Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát.

Thứ về tiết-kiệm mới của bản-hội « TITRE A »

được lãnh 50% về tiền lời, ngay từ lúc mua vé

Người chủ về gây vốn bằng cách góp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể kéo dài đến 25 năm, tùy theo ý muốn, mà có thể lãnh ngay số vốn ra nếu về mình trúng ở trong các kỳ số hàng tháng, hay cũng làm đến hết hạn về

Ví dụ: Một số vốn có bảo đảm Góp mỗi tháng ít nhất là:

30\$00 Đẻ gầy 12.000\$

20\$00 8.000\$

10\$00 4.000\$

5\$00 2.000\$

2\$50 1.000\$

1\$00 400\$

ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ về còn được hưởng thêm tiền lời, càng ngày càng tăng lên.

HƠN 41 TRIỆU ĐỒNG BẠC, TIỀN GẦY VỐN TRONG ĐÔNG PHÁP

(1) Chỉ tiền đầu là phải trả thêm 10% của số vốn thì 10% vào các lần trúng

Chỉ nên hút xì gà và thuốc

MÉLIA

Vì thuốc lá này đều chế-tạo ở Alger cả

Thuốc MÉLIA

BA NGÔI SAO

5 xu một gói 20 điếu

AGENTS GÉNÉRAUX :

L. Rondon & Co L^à — 18 Bd Đông Khanh Hanoi

TAM TINH HẢI CẦU BỒ THẬN HOÀN

TRỊ TUYỆT MỘNG-TINH, DI-TINH, HOẠT-TINH

Muốn cho thân thể được tráng kiện, trẻ ra biết cách về sinh, cần phải giữ ngũ tạng là : Tâm, Can, Tỳ, Phế, Thận, và Tam-Bảo là : Tinh khí, Thần cho điều hòa. Đây là nơi về Tinh là một món báu nhất trong Tam-Bảo là Tinh-khi của người. Nếu tinh khí được đầy đủ thì mới sinh con nối hậu được, còn nếu tinh-khi hao lụn thì đời người chắc phải thất bại. Hiện thời nước Việt-Nam ta, về phe nam-tử, thanh-niên nhiều người mắc phải ba chứng bệnh về Tinh-khi, làm cho sự sống chẳng có gì vui, mà lại có thể nguy đến tinh mệnh ấy là bệnh Mộng-tinh, Di-tinh và Hoạt-tinh.

- I. — Nằm chiêm bao thấy giao cấu cũng đàn bà rồi tinh-khi xuất ra, khi thức giấc mới biết trong mình bần-thần, tay chân nhức mỏi là Di-tinh. Vì như bình nước nghiêng mà chảy ra là bệnh này.
- II. — Bất luận ngày đêm tinh-khi cũng xuất ra là hoạt-tinh. Hoặc thấy gát động lòng dục, hoặc khi mới lại gần đàn bà mà tinh-khi cũng xuất ra : hoặc khi đại, tiểu tiện rạo mạnh tinh-khi cũng rỉ ra là hoạt-tinh, vì như bình nước thủng đáy, ấy là bệnh rất hiểm nghèo, và rất khó trị.

Nguyet nhân của ba chứng tôi kể trên đây có 3 điều :
A) Bởi tho bầm tiêu-thien bất tức, mà hậu-thien lại thất nghi tuổi còn nhỏ mà quá tr sắc dục, quân hóa động trường hòa tủy mà sinh ra.
B) Bởi lúc tuổi còn nhỏ, sức lực mạnh mẽ, tham điều sắc dục, tâm trí còn non, không tự chủ được mình nên chơi cách « thú-dâm » làm cho ngọc quan lớn mà sinh rau.

C) Bởi người bị bệnh lâu độc, uống thuốc công kích, phát đạt và thông lợi tiểu tiện nhiều, làm cho thận thủy suy, ngọc-quan lớn mà sinh ra. Người mắc phải ba chứng trên đây thì thường đau thất ngang, nước tiểu vàng, trí chí bất hoai, trong mình mệt mỏi, ăn ngủ chẳng được, hình vóc tiêu tụy, gương mặt xanh xao căng cứng đôi. Nếu không điều trị cho dứt, để lâu ngày thủy suy hóa thịnh, hỏa bốc lên đốt tim và phổi, làm cho tim nóng phổi yếu, hồi hộp và rạo rạo trong ngực, mà sinh ra ho, ho lâu ngày, động tim và phổi thì phải ho ra máu, lúc ấy bệnh rất hiểm nghèo. Vì vậy, bấy lâu nay, tôi hết sức tận tâm khảo cứu, nhờ sự lịch trí, kinh nghiệm mới chế ra được thứ thuốc này, khác hơn các thứ thuốc bổ thận khác tên là **TAM-TINH HẢI-CẦU BỒ THẬN HOÀN**, tiêu trừ được 3 chứng bệnh ngặt nghèo ấy, và xin giới rõ dưới đây :

- 1) Người mắc phải bệnh Mộng-Tinh, Di-Tinh và Hoạt-Tinh, uống thuốc này vào, thấy hiệu nghiệm như thần, nếu trường phục thì dứt tuyệt mà lại dương tâm, thanh phế, bổ thận, bồi tinh, bình phục sức lại.
- 2) Người thận suy, tinh hàn, tinh khí loãng, ngọc quan yếu, sự tinh dục không được từ nhâm thân sinh con nối hậu.
- 3) Người bởi tư sắc quá độ, hao lụn tinh thần thân suy, tinh kiệt, dương hoải, kiến sắc diện hoa, uống thuốc này thì bổ thần tráng dương, điều tinh ích chí.
- 4) Người bởi lao tâm, thần suy, đau thất ngang lưng, tay chân nhức mỏi, tâm thận bất giao, thủy hỏa bất tề, đêm thường tiêu tiện, da mặt ám đen ụ tại, mắt không tỏ, tối lảm mặt mày, chân rạo sưng nhức, uống thuốc này, gương mặt trở nên tươi tốt. Sự linh nghiệm không thể kể hết, xin đồng bào uống thử thì biết những lời tôi nói không sai.

LƯU Ý — Người không mắc mấy chứng kể trên đây, muốn cho trong mình được mạnh thêm sức lực, uống thuốc này vào càng thấy hiệu nghiệm bội phần.

Gia mỗi hộp (5 điếu) . . . 1p00

Vũ Văn Vân Dược Phòng Thudaumot

CHI CỤC : Hanoi, 80, Rue du Coton — Haiphong, 75 Paul Doumer — Hadong 27, Bd de la République — Saigon, 229, Rue d'Espagne
Haiduong, — Maréchal Joffre — Huế 87 Paul Bert — Tourane, Avenue du Musée

Các bà các cô nên chọn hãng mà dùng

HÀNG THẬT TỐT, THẬT ĐẸP
CHỈ CÓ MÂY THỨ NÀY:

Tơ lụa **AlberTIVILLE**
Sơ sanh **RhodiaTIVILLE**
nhưng **HỘP VÀNG**
hàng lên **KIKO**

Chỉ có bán tại các
cửa hàng *Bombay*
và *may* hiện lên
ở *Hanoi*:

MAI-ĐỀ
ĐẠI-ÍCH
HÀNG ĐƯỜNG
V.V...

NHUNG
VELOURS
hộp vàng